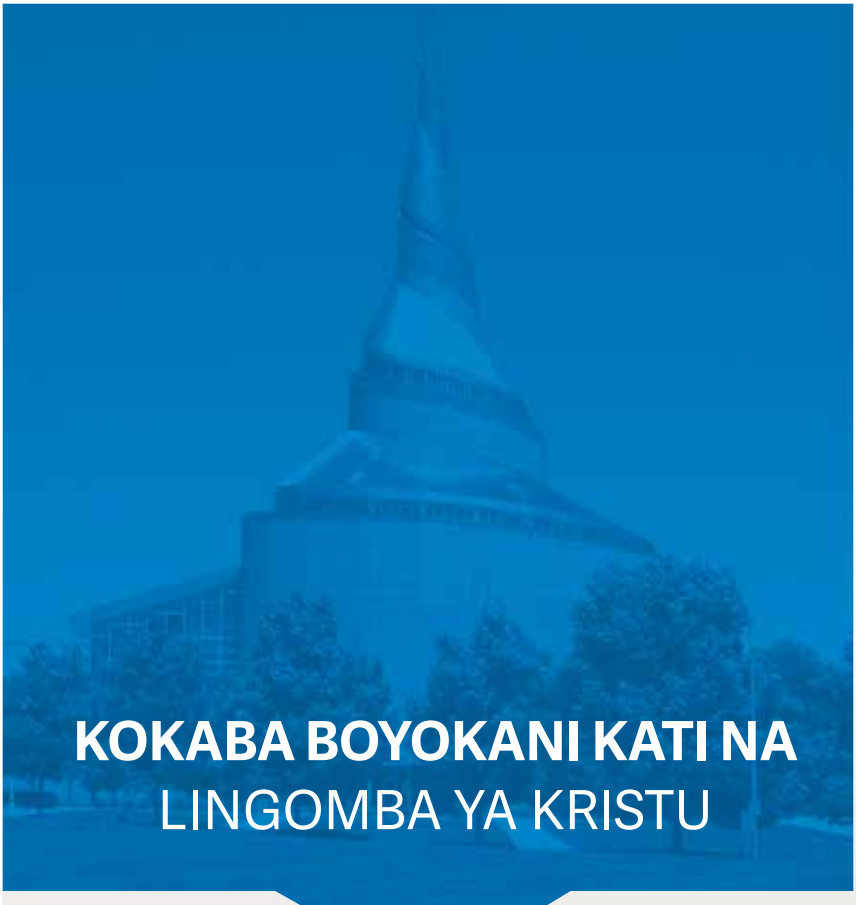
Mpo na bato oyo bazali koluka efandelo ya molimo, Lingomba ya Kristu ezali lisanga ya kondima oyo ezwami na mokili mobimba oyo ezali koyamba mpe ezali kotombola lokumu ya moto nyonso lokola mwana na Nzambe mpe ezali kopesa esika ya kimia mpo na boluki kokota na bozindo kati na boyokani ya Kristu mpe elongo na basusu.

Kati na lingomba ya Kristu, bokokutanan na bolingo mpe lisungi kati na koyeba litomba ya sika na bomoi na bino na nzela ya mosala oyo etondisami na bolamu mpe elilingi ya Kristu oyo azali kosilisa minyoko mpe kotombola bosembo mpe kimia.

KOKABA BOYOKANI KATI NA LINGOMBA YA KRISTU

Boluki ya lolenge, etinda, sango mpe malakisi ya moboku

Lingomba ya Kristu

NKASA YA MATEYA

© 2022
Herald Publishing House
Independence, Missouri
Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in de Verenigde Staten van Amerika
Alle Bijbelcitaten zijn uit De Nieuwe Bijbelvertaling, 2004.

Illustratie: Dit kruis hangt in de Tempel in Independence, Missouri. Het bestaat uit meer dan 100 soorten hout van over de gehele wereld. Zij staan symbool voor de bijna 60 landen waar de kerk is gevestigd. De olijftakken in het midden vormen een neerdalende duif, het symbool van vrede.

Kunstenaar: David Martin.
Grafisch ontwerp: Jeff Piedimonte

Nederlandse vertaling: Kees Olijnsma, Paul Stolk
Correctors: Henk Bokma, Remko Olijnsma

Ekoteli 6
Mbela 8
Tozali kobabola...
Emoneli mpo na mokili 9
Nkombo 11
Lobi na biso moko 13
Kimia ya Yesu Kristu 13
Lisolo ebulisami 16
Etinda 20
Mibeko ekowumela mpe malakisi ya moboko 26
Mibeko ekowumela 27
Malakisi ya moboku 33
Kobatela bomoyi 39
Sacramento 44
Tempelo lokola elembo ya likabo ya bomoi 51
Tozali kotatola Yesu Kristu 58
Makomi kati na Lingomba ya Kristu 63
Tozali moko, kasi tozali ebele 68
Lisolo ya Eklezia na biso 76
Bokuse 82

EKOTELI

Mokanda « Tozali kokabola lolenge moko, sango moko mpe malakisi moko ya moboku etalisamaki na Eklezia na mobu 2009 na lolenge oyo :

Mokanda oyo ezali mosala ewuti na boyokani kati na bakambi ya Eklezia Monene mpe bakambi ya lingomba. Lisanga ya bakambi ya Eklezia Monene, bakambi misusu mpe masanga misusu ya eklezia monene mpe bato misusu basungaki mpo na kosala yango.

Tozali kondima ete mokanda oyo ekosala mosala ya ntina mpo na kokamba Eklezia na mibu ezali koya. Ezali kopesa moboku oyo ekosunga kofongola malakisi, mateya mpe ndakisa ya lotomo, mikanda, misala ya masanga mike mpe

mayangani oyo ezali kosimba baye tozali kosalela. Ezali kopesa bamama likambo oyo bakosalela mpo na kopesa ntina na maloba ya emoniseli mpe ya etinda ya Lingomba ya Kristu kati na mokili mobimba.

Na ntango ya koyekola mokanda oyo, zwa ntango ya libondeli mpe ya kokotisa yango na bomoi na yo ya moyekoli mpe ya mokambi. Mpe lisusu, na na lisungi ya makabo mpe esaleli na bino, luka makasi ya kosunga baya bazali kolunka efandali ya molimo, bayekoli mpe mangomba komona lolenge ya malamu mpe elikia na nzela ya emoniseli, etinda, sango mpe malakisi ya moboku oyo ezwami kati na mokanda oyo.

Mokanda oyo ezali manaka ya sika te oyo tozali koluka koyeba. Ezali lokola lipa mpe levino oyo tokosalela mpo na kofulusa etinda mpe litatoli na biso wana tozali kolandela mobembo na biso ya kondima mpe na mikolo ezali koya.

Kokabola kati na Lingomba ya Kristu : boluki ya lolenge, etinda, sango mpe malakisi ya moboku, ezali mokanda oyo batali lisusu mpe bakeyi na bozindo ya mokanda oyo ezalaki. Ezali kokotisa maloba mpe mikanda misusu oyo ezali kosangisa yango na mokanda oyo esalemaki na 2009. Mokanda ya liboso ya 2009 « Tozali kokabola lolenge, etinda, sango mpe malakisi ya moboku » ezali na internet na www.CofChrist.org/discernment/weshare/default.asp

MBELA

Na kati na mokanda oyo, tozali kopesa bino mikapo ebele oyo ezali kotalisa mpe kolimbola ete tozali nani lokola eklezia, oyo ezali kokola kati na etinda na biso ya kotatola Yesu Kristu mpe kotombola mangomba ya esengo, ya elikia, ya bolingo mpe ya kimia. Na litangi na mayekoli na bino na kati « tozali banani » mpe « tokokoma banani », bosengeli kosala yango na bofongwami ya molimo mpe na kati ya libondeli.

Wana bozali koyekola mokolo na mokolo, bosolola na bato misusu na esaleli oyo ezali kofongola mayele ya sika kolandisama na Molimo ya Nzambe oyo ezali kosala na bomoi na bino mpe kati na bayekoli misusu. Ntango bozali koyekola makomi oyo esengeli, bokanisa mpe na mituna ya koyanola na lolenge oyo makomi yango ezali kosunga bomoi na yo mpe bomoi ya moyekoli. Kanisa malamu lolenge nini bomoi mpe lotomo na yo mpo na koyanola na misala ya Nzambe mpe ndakisa ya bomoi mpe lotomo ya Yesu.

Elingilingi ewuti na Brian Jackson | Adobe Stock Fotox

TOZALI KOKABOLA...

Liloba oyo, « tozali kokabola » ekozonga mbala ebele na mokanda oyo. Liloba yango elingi koloba makambo mibale ya ntina :

1. Lokola lingomba ya kondima na mokili mobimba, tozali kokabola Lolenge, Etinda, Sango mpe Bondimi na biso.
2. Liloba « tozali kokabola » ezali kotalisa mbela mpe komipesa na biso mpo na kokabola litatoli na biso, lotomo na biso, sacramento na biso, mikanda na biso mpe sango na biso kati na mokili.

Na boye, liloba oyo « tozali kokabola » ezali kolimbola oyo tozali na yango na lisanga mpe oyo tozali kopesa na mokili.

TOZALI KOKABOLA...

emoniseli mpo na Mokili

Emoniseli oyo tozali kokabola ezali emoniseli ya Nzambe ya boyokani, ya lobiko, ya kotondisa, ya bosembo mpe ya kimia oyo ezali kotalisa ndimbola ya makomi ya Shalom. Shalom elingi kolakisa kimia oyo ekoka. Nzambe alingaka kotia boyokani oyo ekowumela ya kimia elongo na bato mpe mokili mobimba.

Mbwa ya zamba akovanda esika moko na mwana ya meme. Mpe nkosi akovanda esika moko na mwana ya mpate, mwana nkosi mpe mpate oyo bazali koleisa bakozala esika moko, mpe mwana moke akobanda kotambwisa bango. Bakosalelana mabe te na likolo ya ngomba mosantu; mpo ete mokili ekotondisama na boyebi ya Nzambe lokola mozindo ya ebale mpe mayi oyo ezali likolo.

—Isaya 11:6-9

Emoniseli ya Nzambe na ntina na kimia ezali kotalisama malamu kati na makambo etali bomoi, kufa mpe lisekwa ya Yesu Kristu, oyo atalisaki koya ya bokonzi to mpe bokonzi ya kimia ya Nzambe na mokili. Liloba na Nzambe to mpe « Sango Malamu » epesamaki na Eklezia – lisanga ya bayekoli basengeli kozala nzoto ya Kristu. Mposa ya Eklezia ezali ete tozala na bayekoli oyo bakokabola na sembo liloba ya Nzambe ya kimia ya Kristu na nzela ya nguya ya Molimo Santu.

Kasi sika oyo, kati na Yesu Kristu, bino baye bozalaki mosika, bokomi mpene na nzela ya makila ya Kristu. Mpo ete azali kimia na biso, ye oyo na nzela ya mibale akomisi yango moko, mpe abuki bifelo nyonso ya bokabwani, lisumu... aye kopesa sango ya kimia epai na bino bozalaki mosika, mpe kimia epai na baye bazalaki pembeni...

—Efeso 2:13,17

Ekulusu ya bakristu mpe elembo ya Eklezia ezali kotalisa komipesa na biso na emoniseli ya Nzambe ya sembo mpe kimia mpo na mokili mobimba. Emoniseli yango elobamaki mingi na nzela ya basakoli na nzela ya Yesu Kristu, oyo azali kobenga bayekoli na bikeke nyonso kokabola kimia na ye kati na mokili mobimba.

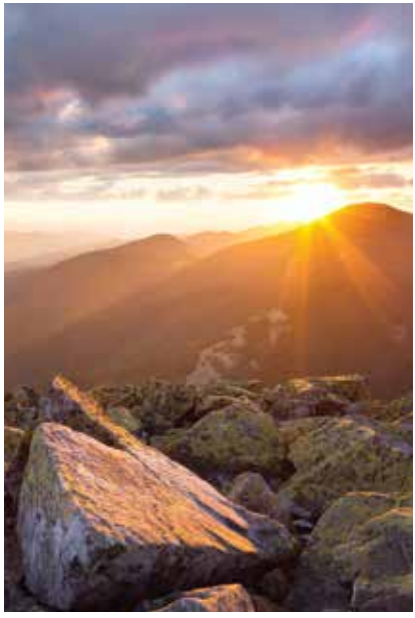

BOMANYOLI :

• Biloko nini kati na mokili ezalaka kitoko liboso na yo to mpe epesaka yo esengo?

• Biloko nini ezalaka na mokili, oyo olingaka kasi ebeba to mpe ezali kobeba mpe ezali kosenga lobiko? Lolenge nini yango, kobeba yango to mpe pota yango esalemaki? Nini bokoki kosala mpo na kosunga? Nini Eklezia ekoki kosala mpo na kosunga?

• Lolenge nini bokoki kokabola na basusu ndimbola ya ekulusu mpe elembo ya Eklezia elongo na moto mosusu oyo nanu atikala komona yango te? Lolenge nini mpe mpo na nini bilembo yango ezali na ntina mpo na bino?

TOZALI KOKABOLA...

nkombo moko

Tobwangami Lingomba ya Kristu! Tozali kokabola nkombo moko kati na mokili mobimba, nkombo oyo elimbolami na nkota mingi ekeseni. Nkombo na biso ezali sembo na libula na biso mpe ezali kotosa lolenge mpe mbela na biso na ekeke oyo.

Lingomba ya Kristu, nkombo na bino, epesami lokola lipamboli ya Nzambe, ezali lolenge na bino mpe mbela na bino.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 163:1

BOMANYOLI :

• Kanisa na ntina na nkombo na yo to mpe na ntina na bankombo nyonso oyo ozwa na bomoi na yo. Lolenge nini lolenge na yo ebongwana na nzela ya nkombo na yo?

• Lolenge nini oyanolaka soki moto alobi: « Lingomba ya Kristu? Nanu nayoka yango te. »

Comunidad de Cristo
Lispanyoli

Community of Christ
Lingelesi

Gemeenschap van Christus
Néerlandais

Kristi Samfunn
Norvégien

Ulukuta Lwakwa Klistu
Bemba

Kominote di Kris
Créole

Idung Mbiowo Christ
Efik

Resztoránus Egyesület
Hongrois

Communauté du Christ
Lifalansé

Comunidade de Cristo
Portugais

Gemeinschaft Christi
Allemand

Содружество Христа
Russe

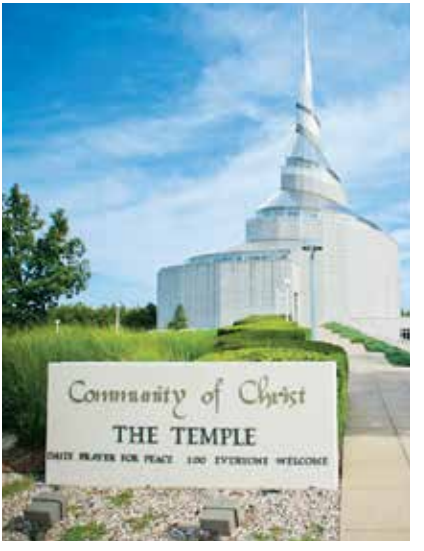
Gulu la Khristu
Chichewa

Христова Спільнота
Ukrainien

Autahi no te Metia
Tahitien

ქრისტეს თანამეგობრობა
Géorgien

 Elingilingi ewuti na mikanda ya Lingomba ya Kristu (na loboko ya mwasi) mpe na David Wheaton (na loboko ya mobali)

lobi na biso moko

Tozali kobunda mpo tokoma « Lingomba ya Kristu »! Lobi na biso etondisami na makoki ebele, makambo ebele ya kosala mpe elikia wana nde tozali kokoba koyanola na bokambi ya Nzambe, oyo azali kotambwisa Eklezia kobanda na ebandeli.

« Lingomba ya Kristu », nkombo na bino, oyo epesami lokola lipamboli ya Nzambe, ezali lolenge na bino mpe mbela na bino. Soki bokososola mpe bokoyeba ndimbola na yango nyonso, bokomona kaka lobi na bino te kasi bokokoma lipamboli mpo na mokili mobimba. Bobanga te kokende bisika yango ezali kobenga bino.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 163:1

BOMANYOLI :

• Lolenge nini likambo ya kozala « Lingomba ya Kristu » esengelaki kobongola bato oyo bazali kondima yango ?

Kimia ya Yesu Kristu

Emoniseli ya Nzambe kati na Yesu Kristu mpe bozali na ye oyo ezali kowumela na nzela ya Molimo Santu, kolandisama oyo Makomi ezali koloba, ezali moboku ya kondima na biso, lolenge na biso, etinda na biso, sango na biso mpe malakisi na biso ya moboku.

Elingilingi ekangami na Marvin Crozier (na likolo) mpe na Dndavis Dreamstime (na nse)

Na ebandeli ya Eklezia, mbela na yango ezalaki kokabola sango malamu kati na mokili mobimba (Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 1: 4) mpe « koluka kotia Bokonzi ya Nzambe » (Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 6:3). Lelo, tozali kososola yango lokola mbela ya kimia ya Yesu Kristu na lolenge na yango nyonso: ya yo moko, yo na basusu, na kati na lisanga mpe na mokili mobimba.

Kokabola kimia ya Yesu Kristu, elingi koloba kopesa na esengo mpe na motema mobimba litatoli, lotomo, sacramento mpe bomoi ya lingomba oyo ezali kosangisa mpe kotia bato na boyokani ya malamu elongo na Nzambe, bango moko, elongo na basusu mpe na mokili. Oyo ezali lolenge ya malamu mpo na kotatola mpe kotalisa ete Sango Malamu ekokani na bososoli na biso na ntina na mokano na Nzambe. Likambo yango ezali ndimbola oyo ekoka ya "Botongi" to Restauration na lifalanse.

Atako bangomba minene ekokima mpe bangomba mike ekoningana, bolingo na ngai mpo na yo ekokende mosika te. Mpe boyokani na ngai ya kimia ekosila te. Boye nde elobi Yawe oyo azali na mawa na yo.

—Isaya 54:10

Natikeli bino kimia, nazali kopesa bino kimia. Nakopesa bino te lokola mokili ekopesa.

—Yoane 14:27

Mpe baye bakoloba kimia, ya solo, sango malamu ya esengo monene, ekozala malamu likolo ya bangomba.

—1 Nefi 13:37

Mpo ete Yesu Kristu azali kimia na biso, ye oyo kati na mibale asali yango moko, mpe oyo abuki bifelo nyonso ya bokabwani, ya lisumu ... aye kotalisa kimia na bino oyo bozalaki mosika, mpe kimia na baye bazalaki pembeni...

—Efeso 2:14, 17

Yesu Kristu, oyo azali kimia ya Nzambe, azali kobenga bato nyonso koya mpe koyamba kimia ya Nzambe atako mikakatano mpe bitumba bizali. Bolanda Kristu na nzela oyo ezali komema na kimia ya Nzambe mpe bokomona mapamboli ya lolenge nyonso ya Lobiko.

Bokabola na esengo mbela, lotomo mpe basacramento oyo bato bakoki kokutana na Kristu ya Bomoi oyo abikisaka mpe asangisaka bato na nzela ya boyokani ya lisiko kati na Lingomba ebulisama. Lokola bato ya kondima, baye bazali na mobembo, bozali na mokumba ya kozongisa boyokani ya sika mpe ya sembo kati na bato elongo na Nzambe, na basusu mpe elongo na mokili.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 163:2

BOMANYOLI :

• Lolenge nini omonaki kimia ya Kristu (bosembo, bolamu ya moto, kotondisama) kati na bomoi na bino ?

• Lolenge nini bokoki kokabola kimia ya Yesu Kristu na moto mosusu ?

Lolenge ya kosangisa ya nzoto na ya molimo ezali lolenge ya malamu mpo na kotatola mpe kotalisa ete sango malamu ekokani na lolenge na biso ya kososola malamu mokano na Nzambe.

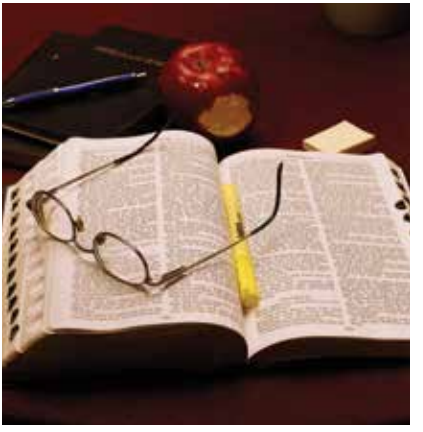

TOZALI KOKABOLA...

Lisolo moko ebulisami

Lisolo oyo ebulisami ezali komonisa mosala ya lisiko ya Nzambe kati na mokili. Lisolo yango ezali kotalisa Nzambe lokola moto oyo abengaka mokili na boyokani mpe oyo azali koluka bolamu ya mokili mobimba. Emoniseli, oyo ebandi na Biblia ya baebele, ekobaki na Kondima ya Sika na boyei ya Yesu Kristu, oyo azali kotalisa Nzambe. Lisanga ya Mikanda oyo ezali kosala Biblia ezali kopesa nzela na Eklezia kozwa misisa kati na lisolo oyo ebulisami mpe ezali kosunga mpe kobongola kondima, lolenge mpe etinda ya Lingomba ya Kristu kati na mokili.

Mpo na koyeba malamu ntina ya lolenge oyo tozali kolimbola lisolo oyo ebulisami oyo ezwami kati na mikanda, bokotala maloba oyo tozali kobenga "Makomi kati na Lingomba ya Kristu" na nkasa ya 63 to mpe na internet www.cofchrist.org/ourfaith/scripture.asp.

OVERDENKING

Kanisa na ntina na mituna ya bomanyoli oyo ezwami na mokanda na nkombo "Makomi kati na Lingomba ya Kristu" (Nkasa ya 66, 67).

Lisolo ya mosala ya Nzambe mpo na kobongola mokili esuki te na bakomi ya Biblia. Ezali kokoba na bomoi mpe litatoli ya Eklezia ya bakristu mpe bato misusu. Lisolo ebulisami ezali kosangisa mosala ya lisiko ya Nzambe kati na mokili. Bikeke ya bayekoli ya bakristu bakomaki mikapo misusu na lisolo oyo tozali kolobela. Lisolo oyo ebulisami, lolenge oyo ezwami na kati na Makomi mpe lolenge ya bakristu nyonso, ezali kotalisa mpe kosunga bososoli oyo tozali na yango mpo na biso moko mpe mpo na mbela na biso. Lolenge oyo tozali na yango ezali kotalisa esika na biso kati na lisanga ya baye, bisika nyonso mpe ntango nyonso, bazali kobenga Yesu Kristu Nkolo na bango. Na pembeni na bango, tozali kokoba kokoma mikapo ya sika na lisolo ya kala ya Yesu Kristu mpe na bolingo na ye.

Bozanga te koyoka na bokebi sango ya lisolo ebulisami, mpo ete lisolo ya makomi mpe ya kondima ezali kopesa makoki mpe ezali kongengisa.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 161:5

Lisolo ya Lingomba ya Kristu ezwami kati na lisolo ebulisami atako misisa na yango ezali mpenza mingi kati na lisolo ya bakristu, na kotala mpe lisolo ya Baebele wapi esika bokristu ewuta.

Na kati ya lisolo yango monene, Lingomba ya Kristu azali na lisolo na ye moko oyo ezali na makanisi mingi, na langi ebele mpe koleka mingi ezali na bamboka ebele. Eklezia ebandaki na ebandeli ya ekeke ya 1800 na Etats Unis. Banda ntango wana, Eklezia etiamaki na bamboka koleka 50 kati na mokili

Lisolo ya Eklezia ezali lisolo ya kondima ya kokamwa, ya emoniseli mpe ya kosala na eyano na mbela na Nzambe. Tozali komona na pole Molimo na Nzambe kosala na eteni nyonso ya lisolo ya eklezia na biso. Oyo ebandaki na nzela ya elenge mobali moko oyo alukaki Nzambe na nzela ya mabondeli na ye na ebandeli ya ekeke ya 18 ezali kokoba kino lelo. Nzambe azali kopesa na bato ya ekeke nyonso makanisi ya sika, lolenge ya kosala mpe makambo ya kosala kati na bonzambe na ye.

Bokambi ya Liboso ezali kopesa "mibeko mpo na lisolo ya Eklezia

Elingilingi ewuti na siloto | Adobe Stock

mpo na kosunga Eklezia koluka koyeba malamu lisolo na bango. Mibeko yango ezali eyano ewuti na makanisi mpe makambo oyo bakambi ya Eklezia Monene bazwaki lobi eleki mpe lelo, na mopesi lisolo ya Eklezia, bato bayekola makambo ya Nzambe mpe bato misusu.

Makambo nyonso etali "Bolandeli ya Lisolo ya Eklezia" ezwami na nkasa 76 to mpe na internet na www.cofchrist.org/OurFaith/history.asp.

Lisolo ya Lingomba ya Kristu ezwami kati na lisolo ebulisami mpe lisusu ezui misisa na yango kati na lisolo ya bokristu.

BOMANYOLI :

Nsima ya koyekola "Bolandeli na ntina na lisolo ya Eklezia" (na nkasa 76), yanola na mituna oyo elandi:

- Bokeseni nini ezali kati na lisolo lokola "likambo oyo eleka" mpe "likanisi ya moto na tina likambo oyo eleka"? Ezalaka na lisolo oyo eyebani na bato nyonso"?
- Bopona moto moko, lisanga moko to mpe eteni moko ya ntango ya lisolo ya Eklezia. Lolenge nini bososoli na yo ebongwanaki na kozwa ntango ya kolandela malamu likambo yango? Mpo ezali nzela ya mpasi ya kolandela?
- Nini ozali kokanisa na ntina na bandeko oyo bakoya mikolo ezali koya na Eklezia, bakokanisa kosala lelo mpo na kosunga bango kososola malamu makambo oyo eleka kati na Eklezia na biso mpe kati na bato?

TOZALI KOKABOLA...

Etinda moko

Lolenge nini tozali kokabola kimia ya Yesu Kristu na lolenge na yango nyonso? Maloba ya Etinda ya Eklezia Monene ezali kotalisa biso nzela:

Tozali kotatola Yesu Kristu mpe tozali kotombola mangomba ya esengo, ya elikia, ya bolingo mpe ya kimia.

Tozali kotatola Yesu Kristu !

Tozali kotatola Yesu Kristu na nzela ya bopanzi sango malamu na bisika tozali mpe na mokili mobimba, ndakisa na nzela ya lotomo ya kobengisa, ya kotatola, ya bondeko, ya mayangani, ya bolingo mpe mayekoli ya mozindo mpo na bayekoli.

Maloba ya mayekoli etali Kristu ya Lingomba ya Kristu "Tozali kotatola Yesu Kristu" ezwami na nkasa ya 58 to mpe na Internet www.CofChrist.org/OurFaith/christology.asp

Tozali kotombola mangomba!

Tozali kotombola mangomba na bisika tozali mpe na mokili mobimba oyo ezali kotalisa bokonzi ya kimia ya Nzambe na mokili. Na bisika misusu na mokili, yango ezali kobengama ntina to mpe Elikia ya Siona.

Tokokabola solo kimia ya Yesu Kristu, ntango tozali kotatola na solo mpenza Yesu Kristu, na kokabola

litatoli na biso, lotomo na biso mpe basacramento na biso, mpe tozali kopesa makasi na mangomba ya sembo mpe ya kimia oyo evandisami likolo na Kristu.

Etinda ya Kristu ezali etinda na biso!

Etinda ya Yesu Kristu ezali na ntina mingi mpo na mobembo na biso ya lobi.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 164:9

Na mokanda ya Luka 4:18-19, Yesu azali kotalisa etinda na ye wana azali kotanga mokapo ya Isaya :

Molimo na Nzambe azali likolo na ngai, apakoli ngai mpo na kotatola sango malamu na babola. Atindi ngai kotatola bonsomi na bakangami, komonisa bakufi miso, mpo na kosikola bakangami mpe kotatola mobu ya ngolu oyo epesami na Nkolo.

Yesu azali mopakolami mpo na etinda ya Nzambe :

- Koteya sango malamu: Yesu atindamaki mpo na koteya sango malamu mpe kobengisa basusu kosangana na ye kati na etinda.
- Lotomo ya motema mawa: Yesu azalaki kokende epai na baye mitema ebukana, na moto oyo azali konyokwama mpe baye bazali na bosenga ya elikia mpe ya kimia ya Kristu.
- Boyengebene mpe kotombwama ya kimia: Yesu akangolaka bakangami na makambo oyo ekitisaka motuya ya moto.

Bokonzi ezalaki kati na lotomo ya Yesu. Bokonzi yango ezalaki mpe kati na misala ya bayekoli na ye oyo etalisami kati na mokanda

ya Misala ya Bantoma. Bakristu ya yambo bakobaki etinda ya Kristu na kotatolaka Kristu ya Bomoi, na kobengisaka bato nyonso na libota ya bondeko, na kotombolaka motuya ya moto nyonso, na koyanolaka malamu mpe na motema mawa na bosenga na bango, mpe na kolandelaka bosembo mpe kimia ya bato nyonso.

Makanisi mitano ya etinda – nyonso ezali na motuya!

Mbela na biso lelo esengeli ekokana na etinda ya Yesu Kristu na nzela ya makanisi mitano ya etinda oyo ekoki kobongola bomoi ya bato, eklezia mpe mokili:

Kobengisa bato epai na Kristu

Etinda ya kopanza sango malamu ya Kristu

Tomilengeli mpo na kokabola kimia ya Yesu Kristu elongo na baye bazali kozela koyoka maloba ya lisekwa ya sango malamu.

Kosilisa bobola, kosilisa minyoko

Etinda ya mawa ya Kristu

Tomilengeli kozala maboko mpe makolo ya Yesu Kristu, kosunga basusu na nzela ya lotomo ya mawa oyo ezali kosalela babola mpe baye bazali na nzala mpe kosilisela bango makombo oyo ezali kokitisa bomoto na bango.

Kolandela kimia na Mokili

Etinda ya Bosembo mpe ya kimia ya Kristu

Tomilengeli kozongisa boyokani ya kimia ya Kristu, na Siona ya elikia na biso. Elikia ya Siona ekokokisama ntango tokobika kimia ya Kristu mpe tokokabola elongo na basusu kati na esengo.

Koyekolisa bayekoli mpo na mosala

Koyekolisa bato mpo na Etinda ya Kristu

Tomilengeli kosunga mibali mpe basi, bana mpo na kozala maloba ya solo mpe ya bomoi na bomoi, na lotomo mpe bozali ya Kristu oyo ezali kokoba kati na mokili.

Etinda ezwa bomoi kati na mangomba

Koyekolisa mangomba mpo na etinda ya Kristu.

Tomilengeli kokoma masanga oyo ezali kotalisa maloba ya solo mpe ya bomoi ya Yesu Kristu, oyo ezali kotambwisama na lisungi ya Molimo Santu, mpe etindami na mokili lokola banzengeneke ya sango malamu, basali ya motema mawa mpe basali ya boyengebene mpe ya kimia.

Tokozala libota ya esakoli oyo ezali kolakisa posa makasi mpo na motema mawa mpe kimia ya Nzambe oyo etalisami na Yesu Kristu!

Etinda ya Kristu... Etinda na biso

Libondeli ya etinda

Nzambe, Esika nini Molimo na yo akomema ngai lelo ?

Sunga ngai nakotelema mpe nabongisama mpo na koyanola.

Pesa ngai makasi ya kondima kosala likambo ya sika mpe sala ete nakoma lipamboli ya bolingo mpe ya kimia na yo.

Amen.

BOMANYOLI :

• Lolenge nini okoyanola na mbela ya Nzambe mpo na kopesa bomoi na yo kati na etinda ya Nzambe na kobengisaka bato, na lotomo ya motema mawa, na bosembo mpe na kimia?

• Tolobaka na ntina na Yesu Kristu elongo na bazalani na biso na kokabolaka na bango litatoli na biso, bozwi mpe lisungi na biso. Lolenge nini lingomba, Etuka mpe lotomo na yo elobelaka bazalani na bino na ntina na Yesu Kristu ?

• Kanisa moto moko oyo bomoi na ye ebongwana na sango ya Kristu. Lolenge nini okoki kokabola sango yango?

Soki tokotatola mpenza Yesu Kristu na kokabolaka matatoli na biso, na lotomo na biso, basacramento mpe na kotombola mangomba ya bosembo mpe ya kimia oyo evandisami likolo ya Kristu, tozali kokabola kimia ya Yesu Kristu.

Mibeko oyo evandisami Libela mpe malakisi ya moboku

Bosangani nini ezwami kati na mibeko evandisami libela mpe malakisi ya moboku?

Ntango bato balingi koyeba lolenge, etinda mpe sango ya Eklezia, bazali na emoneli ekeseni ya solo, oyo ezali komema na mituna ya lolenge nyonso.

Eklezia ekokani na nini? Mibeko evandisami libela ezali solo mpe bondimi ya moboku oyo ezali kotonga bomoto ya Eklezia. Mibeko ezali kosunga biso kotambola kati na mangomba na biso, mabota, bisika ya misala, masanga mpe ezaleli. Etalisaka lolenge oyo tobikaka mpe topesaka sango malamu, na Eklezia elongo na basusu.

Eklezia endimelaka nini? Malakisi ya moboku ezali ndimbola oyo ekoki mpe ya malamu na ntina na oyo Eklezia endimaka ete ezali solo. Malakisi ya moboku ezali kotala na bozindo ntina ya sango malamu mpe ya Eklezia.

Tozali na bosenga ya mibeko evandisami libela mpe malakisi ya moboku mpo na kotalisa Lolenge, Etinda mpe Sango Malamu ya Eklezia mpo na kolakisa ete bato bakoki koluka koyeba mpe kobika sango malamu na lolenge oyo ekosunga bango koyeba malamu mpe kobongwana.

TOZALI KOKABOLA...

Mibeko oyo evandisami Libela

Moboku: Nzambe, Kristu, Molimo Santu

Lokola balobi yango na nzela ya makomi, Emoniseli ya Nzambe na nzela ya Yesu Kristu mpe bozali oyo ezali kokoba na Molimo Santu, , ezali moboku ya kondima na biso, ya Lolenge na biso, ya Etinda na biso, ya Sango na biso mpe ya Mayekoli na biso ya moboku.

Lokola eyano ya sembo na libula na biso mpe na bozali na biso elongo na Nzambe, Kristu mpe Molimo Santu, tozali kosala makasi ya kokolisa mibeko oyo evandisami libela oyo elandi (mituya, nkombo, mama ya likambo) oyo ezali kosala Lolenge mpe Etinda ya Eklezia.

Mibeko yango ezali kotalisa bozindo ya Lolenge, Etinda mpe Sango ya Eklezia. Ekotalisa bomoto ya Eklezia oyo ezali kolobama na nzela ya bandimi, mangomba mpe masanga oyo ezwami kati na mokili.

Bato misusu babengaka mibeko oyo evandisami libela « mituya minene. » Misusu babengaka yango « maloba ya Moboku. » Bosalela maloba oyo ezali na ndimbola monene na esika oyo bozali kosalela ntango ozali kokoma, kokabola, koyekolisa to mpe koteya. Mpo na mikanda oyo eyebani, Eklezia Monene ekosalela « Mibeko oyo evandisami libela. »

Mibeko ya Libela

Mobeko nyonso elandisami na maloba oyo ezali kopesa ndimbola na yango. Kati na maloba yango tozali komona liloba lokola "biso" mpo na kotalisa mbela mpe eyano oyo toponi. Mibeko yango ezali na nsuka te kasi esalemi mpo na kosunga. Bosalela maloba, bililingi, masapo, matatoli, mikapo ya makomi mpe makambo misusu mpo na kososolisa malamu bato oyo bokosolola na bango.

Ngolu mpe kopesa

- Ngolu na Nzambe, mingi mpenza oyo etalisami na nzela ya Yesu Kristu, ezali ya ofele mpe ezali na mobeko moko te.
- Lokola tozwi ngolu ya Nzambe ya ofele, tosengeli kopesa ya ofele mpe tozali koyamba na ngolu bopesi ya basusu.
- Tosengeli kopesa nyonso oyo tozali mpe nyonso oyo tozali na yango mpo na miango na Nzambe lolenge oyo Yesu Kristu atalisi.
- Tozali kokabola na esengo matatoli na biso, bozwi na biso, lotomo mpe basacramento kolandisama makoki na biso ya solo.

Bobulisami ya mokili

- Na ebandeli, Nzambe akelaki mpe alobaki ete ezali malamu.
- Molimo mpe biloko oyo ezali komonana na oyo ezali komonana te ezali ya kosangisama.

Elingilingi ewuti na ndaku Chaiyman 021 | Adobe Stock (mwa likolo mpe loboko ya mwasi) mpe na ndeko Jude Vickery (mwa likolo mpe loboko ya mobali)

- Nguya ya kokela to mpe ya kobebisa mokili ezali kotalisa biso ete na bomoi na biso konyokwama ezali.
- Nzambe azali kokoba na kokela mpo na kokokisa miango na ye.
- Tosengeli kosangana na Nzambe lokola babateli ya solo mpe ya elikia mpo na mokili mobimba.

Emoniseli oyo ezali kokoba

- Makomi ezali litatoli oyo ewuti na Nzambe lokola eyano ya moto na ntango asosoli bonzambe.
- Na nzela ya ngolu na ye, Nzambe amonisaka ntango nyonso mokano na ye.
- Molimo Santu alobaka mpe apesaka litatoli ya solo ya Nzambe.
- Na komikitisa, moto na moto mpe na lisanga, toyokaka na nzela ya libondeli mpo na kososola mokano na Nzambe mpo na bomoi na biso, ya eklezia, mpe ya mokili na lolenge oyo ekoka.

Motuya ya moto nyonso

- Nzambe amonaka ete moto nyonso azali na motuya monene
- Nzambe asepelaka ete moto nyonso atondisama na nzela ya nzoto, ya molimo, ya molema mpe ya boyokani na basusu.
- Tosengeli koluka kotalisa mpe kotosa motuya ya bato nyonso na kotala moto na moto mpe na lisanga, mpe kosilisa kozanga bosembo oyo ezali kokitisa motuya ya moto.

- Tosengeli kosangana na Yesu Kristu mpo na komema Sango Malamu na babola, na babeli, na bakangami mpe baye bazali konyokwama.

Bato nyonso babengami

- Na ngolu na ye, Nzambe apesaka na ngolu epai na bato makabo mpe mabaku ya kosala misala ya malamu mpe kokota na miango ya Nzambe.
- Yesu Kristu azali kobenga moto nyonso kolanda ye mpo na kokoma moyekoli oyo azali kokabola bomoi mpe lotomo na ye.
- Bayekoli misusu babengama na misala ya bonganga nzambe mpo na bolamu ya lingomba, ya lisanga mpe ya mokili.
- Na lisungi ya Molimo Santu, toyanolaka na sembo mpe na bososoli na mbela ya Nzambe.

Toyeba Kopona

- Nzambe apesaka na bato makoki ya kopona nani to mpe eloko nini bakosalela. Bomoi ya basusu ezali kopesa bango nzela ya koyeba kopona te.
- Lolenge na biso ya kopona ekoki kosunga mpo na bolamu to mpe na mpasi kati na bomoi to mpe kati na mokili.
- Biloko ebele awa na mokili ebebisamaki, mpe ezali na bosenga ya kobongisa mpo été toponali mabe.

- Tosengeli kopona malamu mpo na kokokisa miango ya Nzambe na nzela ya bomoi na biso.

Kolandela kimia (Shalom)

- Nzambe asepelaka na kimia (bosembo, boyokani, bolamu ya bato, kotondisama mpe bofuluki) mpo na mokili mobimba.
- Yesu Kristu oyo azali komonisa kimia ya Nzambe, azali kotalisa ndimbola ya kimia ya Nzambe mpo na makambo nyonso ya bomoi.
- Emoniseli ya Siona ezali mpo na kotombola Bokonzi na Nzambe na mokili, na lolenge oyo

Yesu Kristu atatoli na nzela ya mangomba ya sembo mpe ya kimia.

- Tokabolaka na esengo kimia ya Yesu Kristu epai ya basusu.
- Wana tokambami na Molimo Santu, tosalaka elongo na Nzambe mpe basusu mpo na kotonga kimia mpo na mokili.
- Tosepelaka kimia ya Nzambe epai ezwami mpe ntango nyonso esungami na bato ya motema malamu.

Bomoko kati na ebele

- Lingomba ya Kristu ezali libota monene ezwami na mokili mobimba oyo esangisi bato, baninga mpe mangomba.
- Basali na bisika tovandi mpe na mokili mobimba basalaka kati na bomoto mpo na etinda ya Eklezia.
- Bankombo ya biyamba ezali kosangisa koyikisana mpe bomoko na nzela ya Molimo Santu.
- Tozali koluka boyokani ya bato nyonso mpo na makambo ya ntina. Ata soki toyokani te, tokokoba koluka boyokani wana na nzela ya bolingo, ya kondima na biso kati na Yesu Kristu mpe na etinda ya Eklezia.
- Tozali kondima ete kozanga boyokani mpo na makambo misusu ekoki kopesa mpasi epai ya balingami na Nzambe mpe na mokili.

Mapamboli kati na Lingomba

- Sango Malamu ya Yesu Kristu etalisamaka malamu kati na lingomba oyo bato bazali kondima ngolu na Nzambe, moko epai ya basusu.
- Lingomba ya solo ezali na mawa mpe bolingo elongo na babola, bato ya mpasi mpe baye bazali konyokwama.
- Lingomba ya solo ezali kondima motuya ya moto nyonso kasi epekisi te ete moto na moto abongisa bomoi na ye.
- Lingomba oyo ebulisami ezali kopesa nzela ya kosunga mpe kokola mpo na bato nyonso, mpe mingi mpo na baye bakokoka te komisunga bango moko
- Totombolaka boyokani na biso mpe tokabolaka lolenge ya mala-

mu ya kondima mpe kozala moko epai na mosusu – ata soki nanu tomonana te.

• Ezali na basali misusu oyo babengami na misala ya bonganga nzambe mpo na bolamu ya lingomba, ya lisanga mpe ya mokili. Tosengeli kosala mangomba ya kimia ya Kristu kati na mabota na biso, mangomba, bamboka na biso mpe kati na mokili mobimba.

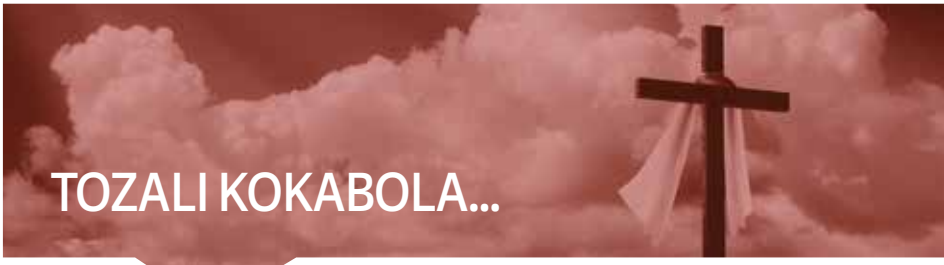
Mpo na komona lolenge oyo bandeko ya Eklezia kati na mokili bazali kotalisa Mibeko ya libela ya Eklezia, bokotala na maloba « Tozali moko, tozali ebele » na nkasa ya 68 to mpe na Internet www.CofChrist.org/discernment/onemany.asp

BOMANYOLI :

• Luka mobeko to mpe mibeko oyo esimbi motema na yo makasi.

• Okotanga « tozali moko, tozali ebele » mpe luka lolenge nini mobeko to mpe mibeko yango ezali kotalisama. Okokoma, okomanyola to mpe bokolobana na moto mosusu lolenge oyo omona mobeko to mpe mibeko yango kati na bomoi na yo, na lotomo to mpe na lingomba na yo.

TOZALI KOKABOLA...

malakisi ya moboku

Ekoteli

Sango Malamu ya Yesu Kristu efandi na kati ya kondima mpe malakisi ya moboku ya Lingomba ya Kristu. Tozali lingomba oyo ezwami na mokili mobimba, emipesa na kolanda Yesu Kristu, na kotia bokonzi na Nzambe mpe koluka kati na lisanga boza-lisami ya Molimo Santu oyo azali kobongola mpe komimonisa. Tozali kopesa malakisi na biso ya moboku, oyo ezali maloba ya nsuka te kasi mbela oyo epesi na moto nyonso mpo na komema bato nyonso na bomoi ya moye-koli; kati na koluka kokamba ntango nyonso na Nzambe, tozali kopesa makasi na bato nyonso koyekola Makomi mpe kokanisa na ntina na esaleli na bango oyo ezali kowuta na lolenge na bango kosala kati na eklezia.

Ebongisami na Vadimsadovski, elingilingi ekangami na Ricardorcit Meyer (ya likolo) mpe na Brian Jackson | Adobe Stock (na nse)

Nzambe

Tondimelaka Nzambe ya bomoi oyo ayaka kokutana na biso na nzela ya litatoli ya Isalele, oyo emonisami na Yesu Kristu mpe azali kosala kati na mokili mobimba na nzela ya Molimo Santu. Tondimaka bosantu ya Nzambe – Nzambe azali kosangisama ya bato misato. Nyonso oyo ezali, ewuti na Nzambe: oyo ezali mabombani mpe bolingo oyo eleki mayele na biso. Kaka Nzambe moko wana nde tosengeli kogumbamela.

Yesu Kristu

Tondimelaka Yesu Kristu, mwana na Nzambe ya bomoi, liloba oyo emonisami, mobikisi ya mokili, oyo azali moto mpe azali Nzambe. Na nzela ya bomoi, lotomo, kufa mpe lisekwa ya Yesu, Nzambe asangisaka mokili mpe abukaka bifelo nyonso oyo ezali kokabola. Kristu azali kimia na biso.

Molimo Santu

Tondimelaka Molimo Santu, oyo azali mopesi ya bomoi ya bwanya, Nzambe ya solo. Molimo asalaka na nzela ya mokili mpe asungaka, apesaka Eklezia makasi mpo na etinda, akangolaka mokili kati na masumu, na kozanga bosembo mpe na kufa, mpe abongolaka bayekoli. Esika oyo bolingo ezali, esengo, motema molayi, motema malamu, kopesa, bosembo, bopolo to mpe kimia, Molimo Santu azali kosala.

Mokili

Lokola elembo ya bolingo ya Nzambe, Nzambe akela likolo na nse mpe nyonso oyo ezwami na kati na yango, mpe alobi ete « ezali malamu ». Nyonso ezali ya Nzambe, tosengeli kolinga yango mpe kosalela yango na lolenge oyo esengeli kolandisama miango ya Nzambe. Nzambe abengaka bato ya bikeke nyonso kosangana na ye lokola babateli mpo na kobomba mokili kati na bolingo.

Bato

Moto nyonso asalemi na elilingi ya Nzambe. Kati na Yesu Kristu, Nzambe alati nzoto mpe ezaleli ya bato mpo ete na nzela na yango, tokoka koyeba ye. Tondimaka ete moto nyonso azali na motuya. Tondimaka ete Nzambe apesi na moto nyonso makoki ya koyeba kopona: nani to mpe nini tokosalela na makambo ya bomoi na biso.

Lisumu

Nzambe akela biso mpo tozala bato ya bolingo mpe ya malamu. Kasi tozali kosalela bonsomi oyo Nzambe apesa biso na lolenge ya mabe, ezala mpo na moto ye moko to mpe na lisanga. Tozali kozwa likabo ya mokili mpe ya bomoto na biso mpe tozali kosalela yango na lolenge oyo ekokani te na miango

ya Nzambe. Yango wana, tozali kozwa lifuti ya mabe. Lisumu ya bato nyonso ewuti na nzela ya bokabwani na Nzambe mpe moko na basusu. Tozali na bosenga ya ngolu ya Nzambe oyo ezali kosangisa biso elongo na Nzambe mpe moko na basusu.

Lobiko

Liloba na Nzambe ezali sango malamu ya lobiko na nzela ya Yesu Kristu: bolimbisi ya masumu, mpe lobiko ya bokabwani, kozanga elikia mpe nguya ya mabe mpe ya kufa. Kaka bato nde bazali na bosenga te, kasi biloko nyonso mpe mokili mobimba. Bomoi yango ya sika ezali likabo oyo etondisami na bolingo ya ngolu ya Nzambe oyo akomi ya biso na nzela ya kondima. Ntango tozali kopesa bomoi na biso na Kristu na nzela ya batisimo, tozali kokota kati na lisanga ya bakristu. Tomonaka likambo ya lobiko na nzela ya Yesu Kristu, kasi tondimaka ete ngolu ya Nzambe eyebi ndelo te mpe ete bolingo ya Nzambe ezali mpenza monene koleka lolenge oyo tozali kokanisa.

Eklezia

Nzambe asepelaka ete kondima ya bakristu emonisama kati na boyokani ya Yesu mpe bayekoli misusu. Eklezia ya Yesu Kristu esalemi na baye nyonso bazali koyanola na mbela ya Yesu. Lingomba ya Kristu ezali kati na Eklezia monene ya bakristu nyonso. Tobengami kozala libota ya lisakoli, kotatola kimia ya Yesu Kristu mpe kosala mangomba wapi esika bato bakoya na kimia mpe bakupusana pembeni ya Nzambe mpe wapi esika babola bakozala te.

Emoniseli

Tondimaka ete Nzambe ya bomoi amimonisaka ntango nyonso. Nzambe amimonisaka kati na mokili na nzela ya litatoli ya Israel mpe koleka mingi kati na Yesu Kristu. Na nzela ya Molimo Santu, tozali kokoba koyoka Nzambe koloba kino lelo. Eklezia esengami koyoka Molimo Santu mpe koyanola na yango na sembo.

Makomi

Makomi ewuti na nzela ya emoniseli ya Nzambe mpe endimami na Eklezia lokola maloba mpo na kotalisa Lolenge na yango, ya Sango na yango mpe ya Etinda na yango. Tondimaka Biblia lokola makomi ya moboku mpo na Eklezia. Lingomba ya Kristu asalelaka mpe mokanda ya Mormon mpe Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba – ezali mpo na kozwa esika ya litatoli ya Biblia to mpe mpo na kobongola yango te, kasi lokola makomi oyo endimaka sango ya Biblia ete Yesu Kristu azali Liloba ya Bomoi ya Nzambe. Ntango ekolimbolama na lolenge ya malamu mpe ekosalelama na sembo, Makomi ekotalisa kokambama ya Nzambe mpe nzela mpo na bomoi na biso ya moyekoli.

Basacramento

Basacramento ezali lotomo oyo epesami na Eklezia mpo na komema ngolu ya Yesu Kristu epai ya bayekoli na ye mpe na baye nyonso akosimba mawa na ye. Basacramento oyo esalemaka kati na Lingomba ya Kristu ezali: Batisimo, Kotielama maboko, Elambo, Libala, Lipamboli ya Bana, Libondeli mpo na Babeli, Kobulisama na bonganga nzambe mpe Lipamboli ya Mobenisi. Na nzela ya Lotomo yango, Nzambe abulisaka biloko nyonso ya mokili mpo na kopambola bomoi ya bato mpe mpo na kongengisa mpe kobongisa Eklezia mpo na koluka bokonzi ya kimia ya Nzambe.

Bomoi ya Moyekoli

Kozala mokristu, ezali kaka kolanda makanisi ya malamu te; ezali botosi ya solo epai na Yesu na makambo nyonso ya bomoi. Bolingo monene ya Nzambe esikolaka biso mpo na koyanola na esengo na kosalela makoki nyonso oyo epesamela biso mpo na kolanda bokonzi ya Nzambe. Yesu abengaka biso kolanda ye mpe kobengisa basusu mpo tomona nguya ya mbongwana na nzela ya ngolu na ye.

Lotomo

Lotomo ezali mosala ya komikitisa kolandisama ndakisa ya Yesu oyo abengaka moyekoli nyonso kosalela lotomo na mokili. Bayekoli misusu babengamaki na Nzambe mpe babengama na nzela ya kobulisama ya bonganga nzambe na biteni ya misala mpo na kosala etinda ya Eklezia. Molimo Santu apesaka na bayekoli nyonso makoki misusu mpo na kotombola lingomba ya Kristu mpo na kotatola ye kati na mokili.

Bokonzi na Nzambe

Bokonzi na Nzambe ezali elonga oyo ekoya na nzela ya bolingo, ya bosembo mpe ya motema mawa oyo mokolo moko ekosimba mokili mobimba. Bomoi mpe lotomo ya Yesu ezali kotalisa mpenza elaka yango. Ayekolisaki bayekoli na ye kosambela mpo na koya ya bokonzi na Nzambe mpe atindaki bango kati na mokili mpo bazala bendele ya mokili ya sika. « Bokonzi ya Nzambe » etalisaka komipesa na biso mpo na kotatola bokonzi ya kimia ya Nzambe na kokela mangomba oyo evandisami likolo ya Kristu kati na mabota, mangomba, balabala, bingumba mpe kati na mokili.

Kimia

Kimia ya Nzambe ezali bosembo, alima, kotondisama mpe bolamu ya mokili mobimba. Yesu, nzela ya kimia, ayaki koteya bokonzi na Nzambe mpo na kozala kimia na biso na nzela ya ekulusu. Molimo Santu apesaka biso makasi mpo na kolandela kimia mpo na bosembo na bato nyonso atako yango ezali mpasi.

Lisekwa mpe Bomoi ya Nseko

Kristu asekwaki! Tondimaka ete Nzambe azali Nzambe ya bomoi kasi ya bakufi te. Na nzela ya kondima, lelo kaka tozali kokota kati na bokonzi ya nseko. Na nsuka ya nyonso, kati na Kristu, bolingo na Nzambe ekolonga makambo nyonso ezali kobebisa mpe kokitisa mokili, ata kutu liwa. Pasika epesaka biso elikia ete na kotala malamu, mpasi ya makasi mpe liwa, yango nde liloba ya nsuka te. Tondimaka ete Molimo Santu akobongisa mokili mpo na kotalisa nkembo ya Nzambe.

Esambiselo

Nzambe ya bomoi oyo tozali kosalela azali Nzambe ya sembo mpe ya motema mawa. Lolenge oyo tozali kosalela bazalani na biso mpe banguna na biso, lolenge oyo tozali kosalela makabo ya mokili mpe lolenge oyo tozali kosalela babola, bapaya, babeli, bakangami mpe batiolami, ezali na ntina monene mpo na Nzambe. Tondimaka kolandisama makomi ete, Yesu azali molobeli mpe mosambisi ya bato na bomoi na baye bakufa.

Nsuka na ntango

Tomitiaka lisanga mpo na kosalela Nzambe, na koyeba ete mpasi tozali komona ezali ya pamba te. Mikolo na lobi esimbami na nzela ya Kimia, kasi na baye bazali konyokola te, baye bazali kodongwa te to mpe kobebisa te. Wana tozali kozela ngonga yango, tozali komipesa na koluka kimia ya Kristu mpe kolandela yango. Toyebi mokolo to mpe ntango te ya boyei ya Kristu kasi toyebi kaka ete Nzambe azali sembo. Na ntango tokumisaka Nzambe kati na basato, tozali kozela mikolo ya lobi mpe na kati ya libondeli oyo Yesu alakisaki biso: « Tika ete bokonzi na yo eya! Mokano na yo esalema na nse lokola na likolo. »

BOMANYOLI :

- Bokanisa lolenge oyo bososoli ya malakisi ya moboku ezali kokokana to mpe kokesana na oyo ekomami awa.
- Bokanisa lolenge oyo bokoki kolimbolela malakisi yango na moto moko oyo azali kososola malakisi ya moboku ya Lingomba ya Kristu.

TOZALI KOKABOLA...

Eyano ya Malamu ya Moyekoli

Kopesa ezali eyano ya bato na ngai na mosala ya mwana na ngai, ezali kosenga ete baye nyonso bazali koluka koyeba kotonga bokonzi.

—Mokanda ya mabongisi ya Lingomba 147:5a

Vrijgevig Leven

Nyonso oyo tozali mpe oyo tozali na yango ezali likabo ya Nzambe.

Tozali koluka kokabola na esengo nyonso tosila kozwa lokola elembo ya kondima na biso mpe matondo mpo na nyonso oyo Nzambe apesa. Elongo na Yesu Kristu, tosengeli kosalela makabo na biso nyonso – ntango na biso – makoki, bozui mpe matatoli na biso, makoki, bozui mpe matatoli na biso. Tozali kotalisa yango lokola kobatelama ya bomoi. Kozala na bomoi – na mosala ya Nzambe mpe na basusu.

Mpo na koyeba kopesa mpo na bolamu ya basusu, tosengeli kokola kati na makoki ya kokabola makabo ya Nzambe. Lolenge ya bolamu ya Nzambe ezali kobongola biso, tosepeli kosalela bomoi na biso mpo na kosalela basusu. Tozali kosala na kopesa ntango na biso, makoki, bozui mpe matatoli na biso. Kozala mobateli malamu ya bomoi na biso ezali mbela ya moboku lokola bayekoli oyo bayebi kopesa na esengo.

Kasi oyo asili kosala yango na kozanga koyeba, asali makambo oyo esengeli na kobebisama, akobetama fimbo: mpo na oyo azwi ya mingi, bakosenga ye ya mingi, mpe na oyo asengelaki na mingi bakosenga ya mingi.

—Luka 12:48 1960 RVR

Moko na zomi ezali nini?

Moko na zomi ezali esaleli ya molimo oyo ezali kotalisa mokano na kopesa na lolenge nyonso ya bomoi na biso epai ya Nzambe.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 165:2d

Lolenge maloba oyo ezwi ndimbola kati na eklezia, tokotambwisama na matatoli oyo elandi :

Kobatela ezali eyano ya ntango nyonso liboso ya ngolu ya Nzambe mpe mosala ya Yesu Kristu.

Na boye, lolenge moko ya molimo ya kobatela ezali esaleli ya moko na zomi.

Atako moko na zomi elingi kotalisa eteni ya zomi, kopesa na esengo na makoki oyo tozali na yango ezali mpe kotalisa moko na zomi.

Moko na zomi ya ntango na biso, makoki, bozui mpe matotoli na biso ezali kosunga misala ya Eklezia na bisika tozwami mpe na mokili mobimba kati na etinda ya Kristu.

Bayekoli nyonso basengeli kozala lokola bobateli ya sembo oyo bazali kopesa moko na zomi.

—RCM 1314

Eyano ya esengo ya moyekoli

Mibeko motobo ya eyano ya malamu ya moyekoli ezali kokamba biso na kobatela mpe kokabola bozui na biso mpo na litomba ya Nzambe. Soki tokosalela mibeko oyo na bomoi na biso, tokoyekola kotala oyo esengeli na biso elongo na oyo esengeli na Nzambe mpe mitema na biso na motema ya Nzambe.

Koyamba makabo na Nzambe

Mobeko 1. Nzambe apesaka na moto nyonso ngolu ezanga nsuka mpe bolingo ya nseko. Makabo oyo Nzambe apesaka na moto nyonso kati na biso etalisamaka na nzela ya bomoi mpe lotomo ya Yesu Kristu.

BOMANYOLI :

• Lolenge nini omonaka bolamu ya Nzambe kati na bomoi na yo?

Koyanola na bosembo na makabo ya Nzambe

Mobeko 2. Tango tozali koyanola na lotomo ya Kristu, tozali na mokumba ya kosungana kati na biso, ya kosunga Nzambe mpe ya komisunga biso moko. Eyano na biso na makabo ya Nzambe ya bolingo mpe Ngolu ezali kosalela basusu mpe kosala ete yango ekoma lolenge na biso.

BOMANYOLI :

• Nini oyo ekoki komema yo kozala sembo?

Kosangisa motema na Misolo

Mobeko 3. Kosalela misolo oyo tozali na yango, atako motuya na yango, ezali kotalisa posa na biso ya kolinga mpe kosunga Nzambe, komisunga biso moko mpe kosunga bandeko na biso mpe mokili. Ntango tozali kosangisa makabo na biso na posa ya Nzambe, mitema na biso ezali kosangana na motema ya Nzambe.

BOMANYOLI :

• Soki moto atali bobombi ya misolo na yo, akokanisa ete motema na yo ezali wapi ?

Kopesa na esengo

Mobeko 4. Kopesa moko na zomi ezali esaleli ya molimo. Ezali likabo mpo na kotonda Nzambe lokola eyano na makabo ya malamu. Ntango tozali kopesa moko na zomi, Ekezia ekoyanola na esengo, elikia, bolingo mpe kimia kati na mokili mpo ete basusu bakoka koyeba mpe bolamu na Nzambe.

BOMANYOLI :

• Misala nini yo to mpe libota na yo ekosala mpo na kobongisa lotomo moko ya kokokisa kati na mobu ?

Kobomba na bwanya

Mobeko 5. Kobomba na bwanya mpo na kobongisa lobi ya malamu. Yango ezali kosunga biso kotombola bolingo na biso mpe kobongisa ya malamu koleka mpo na mabota na biso, bandeko na biso, mpo na etinda ya Eklezia mpe ya mokili.

BOMANYOLI :

• Obombaka misolo mpo na makambo nini oyo ozali kozela to mpe oyo ozali kozela te ?

Kosalela misolo na lolenge oyo esengeli

Mobeko 6. Kosalela misolo na lolenge oyo esengeli lokola meko ya kowumela na kolongono mpe na boyokani na Nzambe mpe na basusu. Malakisi ya Yesu esengaka biso koyeba kopona kobika bomoi oyo etelemelaki momesano ya bato.

BOMANYOLI :

• Lolenge nini okokisaka bosenga mpe posa na yo ?

Kopesa mpo na Etinda ya Kristu

Lokola bayekoli bayebi kopesa, tosengeli kopesa elongo na makoki ya solo tozali na yango na nzela ya likabo mpe ntango, makoki, bozui mpe matatoli na biso ya kopesa bozui oyo ekoki mpo na kosunga etinda mpe kosimba bato ebele kati na mokili.

Bayekoli ya sembo bayanolaka na boyebi oyo ezali komata na kopesa ya likolo ya Nzambe na kopesaka posa ya mitema na bango... Yeba kopesa na esengo kolandisama makoki na yo ya solo.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 163:9

Azali kofongola makoki nyonso oyo etinda ya Kristu na zela ya koyeba kopesa oyo ezali kolandisa na koyeba kopesa ya Nzambe.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 165:2a

BOMANYOLI :

• Lolenge nini tozali komekola koyeba kopesa ya Nzambe na bomoi na yo moko mpe lokola Lisanga?

Kosimbama na koyeba kopesa ya Nzambe : Mbela

Ntango bomoi na biso esimbami mpenza na Nzambe, tolingaka kokola mpenza lokola Kristu kati na bomoi na biso. Lokola bayekoli ya Yesu Kristu, tozali kondima ngolu mpe bolingo na Nzambe kati na bomoi na biso mobimba epai ya Kristu lokola bayekoli ya sembo.

Tosengeli koyanola na bobateli ya bomoi na bolamu na Nzambe oyo ezangi nsuka kati na bomoi na biso wana tozali kosala makasi ya kotonga mangomba ya esengo, ya elikia, ya bolingo mpe ya kimia.

Azali kofongola makoki nyonso oyo etinda ya Kristu na nzela ya koyeba kopesa oyo ezali kolandisa na koyeba kopesa ya Nzambe.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 165:2a

Elingilingi ewuti na Paul Davis

TOZALI KOKABOLA...

basacramento

Botiaka elikia mingi na basacramento mpo na kofulisa bomoi ya molimo kati na Eklezia.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 158:11c

Bokabola na esengo mbela, lotomo mpe basacramento na nzela na yango bato bakoki kokutana na Kristu oyo abikisaka mpe asangisaka na boyokani ya lisiko kati na lingomba ebulisami.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 163:2b

De sacramenten

Tokutanaka na Nzambe na nzela ya basacramento ya Eklezia, oyo ezali kosimba bomoi na biso na bisika mpe ntango ya motuya. Sacramento esangisa ngolu ya Nzambe, etombolaka Molimo Santu mpe ndakisa ya bomoi ya Yesu Kristu na komipesa ya moto na moto kati na kondima. Kati na sacramento, tozali koyeba bozali ya Nzambe na bisika nyonso mpe tozali kososola ete bomoi nyonso ezali ya kobulisama. Bokutani yango ezali kotalisa posa oyo etondisami na bolingo ya Nzambe ya kopesa bato nyonso kimia, kotondisama mpe boyokani ya sembo moko na mosusu mpe elongo na Nzambe, oyo azali ndimbola ya lobiko. Sacramento epesaka makasi mpe esungaka biso kokokisa etinda ya Kristu, etinda mpo na bolamu ya mokili mobimba.

Lingomba ya Kristu ezali na basacramento mwambe (8) mpe mingi esalamaka na ntango ya mayangani.

Batisimo

Yesu abandaki mosala na ye kati na kosenga batisimo (Matayo 3:13-17). Batisimo ezali elembo oyo ezali kokokisama liboso ya bato mpo na kotalisa ete ozwi meko ya kolanda Yesu Kristu na motema mobimba, molimo, molema mpe na makasi nyonso. Ezali mokano oyo ezali kotalisa ntina ya Nzambe na bomoi na yo, mpe kozonga epai na Nzambe, mpe na kobanda boyokani elongo na lingomba ya Nzambe mpe na Nzambe.

Na batisimo, tozindaka na mayi mpo na kotalisa kufa ya lisumu mpe totelemi mpo na kobanda bomoi ya sika. Polo, moko ya bato ya liboso

oyo babongolaki motema na bokristu atalisaki lolenge oyo batisimo ezali kotalisa kolanda Yesu kati na nyonso mpe kobika mbongwana ya solo ya bomoi: lokola nakufaki na ye na nzela ya batisimo, tosekwi kati mpe elongo na ye kati na kondima na nguya ya Nzambe (Bakolosai 2:12).

Bato oyo basili kokola bakoki kozwa meko ya kobatisama kati na Lingomba ya Kristu. Mibu oyo ekoki ezali mwambe. Batisimo ezali kotalisa eteni ya liboso mpo na kokota na Lingomba ya Kristu.

Kotiama ma boko

Ntango Yesu abimaki na mayi (Matayo 3 :13- 17), Molimo Santu akitelaki ye lokola ndeke ya ebenga. Lokola bayekoli na Yesu, tosengeli tobatisama na mayi mpe na Molimo. Nsima ya batisimo ya mayi, bayekoli ya sika bazali koleka na sacramento ya kotielama maboko. "Yango" ezali kotalisa kokota na bango na Lingomba ya Kristu, mpe ezali kotalisa mapamboli oyo ezangi nsuka ya Molimo Santu mpo na moyekoli nyonso.

Kati na sacramento ya kotielama maboko, bampaka bakotia maboko na bango likolo ya moto ya ndeko, mpe mpaka moko akosala libondeli. Libondeli ya kotielama maboko esengaka mapamboli na Nzambe mpo na kosunga bandimi ya sika kokola kati na boyokani na bango mpe kosalela makabo na bango na esengo mpo na kosunga mosala ya

DOOP

BEVESTIGING

Eklezia. Komipesa oyo salami na nzela ya batisimo mpe kotielama maboko ezali kotalisa bomoi ya moyekoli ya solo oyo etalisami na nzela ya boyokani elongo na Nzambe mpe na basusu kati na lingomba ebulisami (Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 16:2d). Kotielama maboko esungaka mpo na kobongisa bato kolandisama mabongisi ya Lisanga – mpe ya lingomba mpe na kati ya Eklezia na mokili mobimba – mpe bakoka kokola kati na bomoi ya moyekoli.

Elambo

Yesu apesaki bayekoli ye eteni ya lipa mpe vino mpo na komela mpe ayebisi bango: "Bozwa bomela, ezali makila oyo esopanaki mpo na bato

AVONDMAAL

Wij ontmoeten God door de sacramenten van de kerk, die levens aanraakt op belangrijke tijden en plaatsen.

ebele" (Malako 14:22-24). Mokanda ya Luka ezali koloba "Bosalaka boye mpo na kokanisa ngai" (Luka 22:19). Elambo epesamaka sanza nyonso na eyenga ya liboso kati na Lingomba mpe na tango ya milulu misusu ya motuya.

Baye nyonso oyo bazali kondimela Yesu, oyo baleki na nzela ya mayi ya batisimo, bazala bandimi ya Lingomba ya Kristu to mpe te, bakoki kozua elambo.

Ezali nzela ya kokanisa lisusu batisimo na biso mpe ya kotielama maboko, ya kobongisa boyokani na biso, komipesa lisusu na lisanga mpo na etinda ya eklezia. Yango ezali na litomba monene, kati na kobika mpe kolendisama ya lingomba. Kobongisa yango esengaka kokanisa na ntina na bazalani, koyambola mabe na biso mpe kosenga mpe koyeba kolimbisa. Tokoki te koyokana na Nzambe soki nanu toyokani te kati na biso (Matayo 5:23–24).

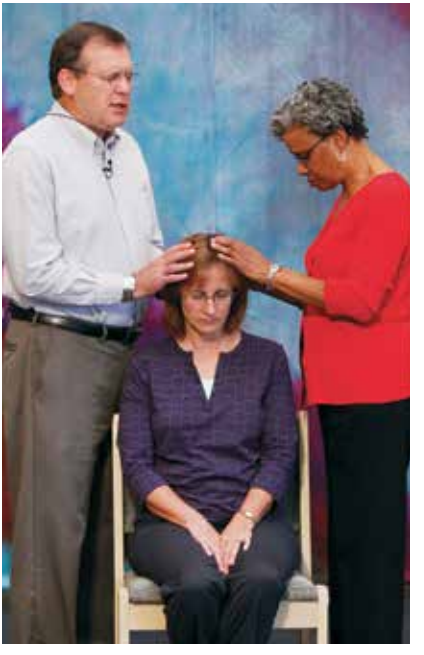
Kobulisama na bonganga nzambe

Yesu abengaka bato mpo na kolanda ye, kokoma bayekoli na ye mpe kosalela makoki na bango mpo na bazalani na bango (Luka 6:12–13). Ezali na bato oyo babengami na Nzambe mpo na kobulisama kati na bonganga nzambe mpo ete makoki na bango ekoka kosunga lingomba kati na boyokani oyo eyebani.

Kobulisama kati na bonganga nzambe endimaka mbela na

ORDENING

Nzambe ya basali na biteni ya misala kati na bonganga nzambe mpe lotomo mpo na bolamu ya lingomba, lisanga mpe mokili. Sacramento yango esalamaka mingi na mayangani. Basali oyo bakobulisa, mingi mpenza bazalaka mibale, bakotia maboko na bango likolo ya mutu ya ndeko. Mosali moko akosala libondeli na koloba eteni ya mosala kati na bonganga nzambe oyo ndeko abengisami oyo ekoki mpe kobakisa toli mpe mapamboli. Lingomba, ezali kotalisa eklezia mobimba, ezali mpe kondima koyamba mosala ya ndeko oyo awuti kobulisama kati na bonganga nzambe.

Kobulisama kati na bonganga nzambe, ezali kopesa nzela na bandeko kati na bonganga nzambe kolandisama misala ya eteni na bango kati na bonganga nzambe. Bandeko kati na bonganga nzambe basalaka kolandisama mibeko mpe mikanda ya Lingomba ya Eklezia, mibeko ya botamboli malamu etali lotomo mpe kosala na bosembo mpe kondimana.

Lipamboli ya bana

Wana Yesu azalaki mwana, Maria na Yosefu bamemaki ye na Tempelo mpo na "kotalisa ye epai na Nzambe" (Luka 2:21 – 35), na kati na lotomo na ye, baboti bazalaki mpe komemela ye bana mpo akoka kopambola bango (Malako 10:14). Wana mabota ezali komema bana na bango mpo ete bampaka bakoka kopambola bango, bazali koyanola na ngolu ya Nzambe na kondima kobokola bana na bango kati na Lingomba oyo eyebi kolinga Nzambe oyo ezali kondima kokamba mpe kosunga bango kati na bomoi nyonso ya bomwana. Lingomba ezali mpe kondima kozala lisanga ya bolingo esika oyo wapi mwana akoki kosepela mpe kokola lokola moyekoli ya Yesu.

Bampaka mibale bakosala mosala yango, mingi mpenza na ntango ya mayangani liboso ya libota ya mwana mpe ya lingomba. Bampaka bakomema, bakosunga to mpe bakotia maboko likolo ya mwana, mpe mpaka moko

KINDERINZEGENING

OPLEGGEN VAN HANDEN VOOR DE ZIEKEN

akosala libondeli ya lipamboli. Bana, kobanda mbotama kino na mibu sambo bakoki kopambolama. Sacremento ezali mpo na bana nyonso, ata soki basanganaka na biso te.

Kotiela babeli maboko

Yesu azalaki kopambola bato oyo bazalaki kobela bokono ya lolenge nyonso. Bayekoli bazalaki kopambola bango mafuta mpo na kobikisa bango (Malako 6:13). Tokoki komona masolo ebele ya lipamboli ya babeli kati na Kondima ya Sika, oyo ezali kotalisa posa ya Nzambe na kotondisama mpe shalom mpo na mokili mobimba.

Kati na pasi ya nzoto mpe ya molimo, bato basengaka sacramento oyo epai ya basali na Nzambe. Sacramento oyo epesaka nzela na lobiko na bango na lolenge nyonso.

Mingi mpenza bampaka mibale nde bapesaka yango elongo. Bakokutana na ndeko mpo na koyeba mpenza posa na ye. Mpaka moko akotia litanga moko ya mafuta ebulisami na elongi na ye mpe akotia maboko likolo ya mutu na ye akoloba maloba ya lobiko mpe mapamboli. Mpaka ya mibale akotiela ye maboko na moto mpe akosala libondeli ya kotondisama mpe ya bolamu. Yango ekoki kosalama na esika na bango moko to mpe liboso ya libota, liboso ya bazalani to mpe ya lingomba. Sacramento oyo ezali kopesama na bato nyonso oyo bazali na posa ya kotondisama ya nzoto, ya molema mpe molimo.

Libala

Yesu Kristu azalaki kotalisa ete bosangani kati na bato mibale oyo balingani mpe bandimani kati na bango kolandisama mibeko ebulisami (Matayo 19 :4-6. Apambolaki libala oyo esalamaki liboso na ye (Yoane 2 :1-11). Libala ya bokristu ezali boyokani oyo ebulisami kati na bato mibale mpo na kowumela esika moko kati na bomoi mobimba, ebulisami mpe kati na bolingo. Libala ezali boyokani na nzela ya mibeko.

HUWELIJK

Elingilingi ewuti na © Jana Marie Fotografie

Sacramento ya libala etalisaka mingi posa ya Nzambe ya kolendisa mpe kofulisa libala.

Milulu ya libala kati na Lingomba ya Kristu etalaka maloba ya boyokani moko na mosusu « bondimi kotambola elongo moko na mosusu... » (Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 111 :2b), mpe libondeli oyo ezali kokangisa libala « Tika ete Nzambe abakisa lipamboli na ye mpe kobatela bino sembo kati na maloba na bino lelo mpe libela » Amen (Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 111 :2b). Boyokani ya babalani ezali ndayi mpo na bomoi na bango mobimba, boyokani mpo na kokabola bolingo oyo ekokani na bolingo ya Kristu elongo na mosusu, na bazalani na bango mpe elongo na Nzambe.

BaPretre to mpe baMpaka ya Lingomba ya Kristu bakoki kopesa sacramento, ata soki babalani bazali bandimi ya Lingomba ya Kristu to mpe te soki basili kokokisa mobeko ya mboka.

Lipamboli ya Mobenisi

Yesu asalaki libondeli ya ntina mpo na bayekoli na ye mpo na kotambwisa bango kati na mobembo na bango (Yoane 17, Luka 22 :31-32). Lelo, lipamboli ya Mobenisi ekoki kosengama epai na bato, balongani, mabota, masanga mpe mangomba oyo balingi komona lisusu bolingo ya ngolu mpe bokambi ya Nzambe. Esengeli kozwa ntango mingi mpo na kobongisa yango kati na libondeli, esaleli ya molimo, kotanga mpe bososoli. Mobenisi to mpe lisanga ya babenisi bakokamba mabongisi. Soki mabongisi esili, mobenisi to mpe babenisi bakosala libondeli.

Sacramento oyo ezali kotalisa bolingo ya solo ya Nzambe na ntina ya bandeko oyo basengi yango mpe ezali kozongisa elikia. Esengeli kotalisa malamu posa mpe ngengisa mpo na bomoi mobimba ya moyekoli ya sembo na eyano epai ya Nzambe.

ZEGENING DOOR DE EVANGELIST

TOZALI KOKABOLA...

Tempelo, lokola elembo ya Likabo ya bomoi

Lokola lingomba ya kondima, toyambaki makabo ya ntina, mikanda ya makomi, basacramento, bolandeli ya molimo mpe bilembo oyo ezali komema bomoi na biso epai na Kristu mpo na kokoka kokotisa na bozindo kondima na biso. Na makabo yango, okokuta Tempelo ya Kirtland mpe ya Independence. Batempelo oyo mibale, na lolenge oyo etongama, ezali kosenga biso kotosa mpe kosepela kaka na kitoko na yango te, kasi emema mitema na biso mpo na kogumbamela Nzambe, Mokeli mpe mozalisi ya nyonso oyo ezali. Emema biso ten na koboya to mpe komipesa lokumu wana tozali kati na batempelo yango.

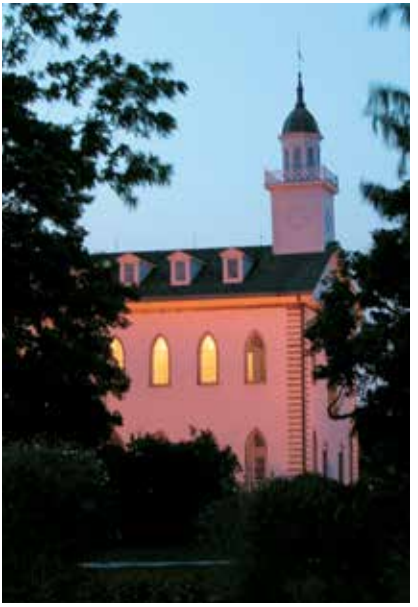
Batempelo yango nyonso mibale – na Kirtland mpe na Independence – ezali komema biso koyeba ete Yesu Kristu asepelaka kobongisa biso lisusu na bomoi oyo asalela biso, bomoi lolenge oyo Nzambe asalaki yango, bomoi oyo ezali kosalela bolingo, kopesa, boyokani, kokabola mpe kimia.

Tempelo, esika ya kitoko, ya kogumbamela, ya mayekoli mpe ya bokambi ya Eklezia, ezali makasi mpe pole mpo na mobembo na biso ya kondima. Ezali kosunga biso kokanisaka ntango nyonso ete tosengeli kowumela na koboyaka kotikala to mpe kozala yo moko, kozala kati na lokoso to mpe kokanisela mabe te mpo na oyo ezali pembeni na biso. Ezali kotalisa biso nzela mpo na kosimba mbela na biso mpo na kokoma libota ya Nzambe, libota oyo evandisami likolo ya litatoli mpe mbeka ya Yesu Kristu – libota oyo ezali kosangisa, oyo ezali kobikisa, oyo ezali kotonga mpe ezali kosikola bato na nzela ya lingomba mpo na kotalisa makamba mpo na bosangani misusu, ...esika oyo Yesu azali komona ete azali mpenza epai na ye! [Eteni ya liteya ya Steve Veazy ya mokolo ya 10 sanza ya motoba 2007 na kati na mayangani oyo ezalaki mpo na bobulisami ya Ndako ya Koyamba mpe Mayekoli ya Molimo ya Tempelo ya Kirtland.]

> *Bomibongisa, bolengela eloko nyonso oyo esengeli mpe botia ndako, ndako ya mabondeli, ndako ya kokila, ndako ya kondima, ndako ya mibeko, ndako na nkembo, ndako ya alima, ndako na Nzambe; mpo na kokota na bino esalema na nkombo na Nkolo, ete kobima na bino esalema na nkombo na Nkolo...*
>
> —Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 85:36b-c

> *Tempelo ekozala mpo na boluki ya kimia. Ekozala mpo na boyokani mpe mpo na lobiko ya molimo. Ekozala mpe mpo na kolendisa kondima mpe kolengela mpo na litatoli. Na nzela ya balotomo oyo ekopesama, kotondisama ya nzoto, ya mayele mpe ya molimo lokola litomba oyo esengeli mpe oyo tozali koluka ekosungama. Ekozala nzela ya kokokisa mayekoli ya bonganga*

De tempels, plaatsen van schoonheid, aanbidding, onderwijs en kerkleiding, zijn kompassen en vuurtorens voor onze geloofsreis.

nzambe mpe ya bandeko kati na mibeko ya bokambi. Mpe Tempelo ekozala esika oyo ndimbola monene ya Mobongisi lokola nzela ya lobiko mpe ya lisiko ekozwa bomoi mpe bososoli ya sika, oyo ewuti na nzela ya bomoi mpe litatoli ya Mosikoli ya mokili.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 156:5

Tempelo ezali lokola elembo ya bato oyo bazalaki na bozangi bosembo mpe bazalaki kobendana kasi sasaipi bazali koluka kimia ya Yezu Kristu na mokili mobimbo.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 161:2b

Bokoma libota ya Tempelo – baye ata bazali komona bitumba kasi bazali kotatola kimia, baye ata bazali komona bobendami kasi bazali kotia maboko na bango mpo na kosangisa, baye ata bazali na mitema ebukana kasi bazali komona nzela ya lobiko.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 161:2a

... Tempelo ezali kosenga Eklezia mobimba kozala esika ya bule ya kimia ya Kristu, esika wapi bato ya bamboka, minoko nyonso bakoki kosangana kati na ndako moko ya molimo oyo ezangi bokabwani mpo na kokokisa emoneli oyo Yesu Kristu oyo apesaki bomoi na ye.

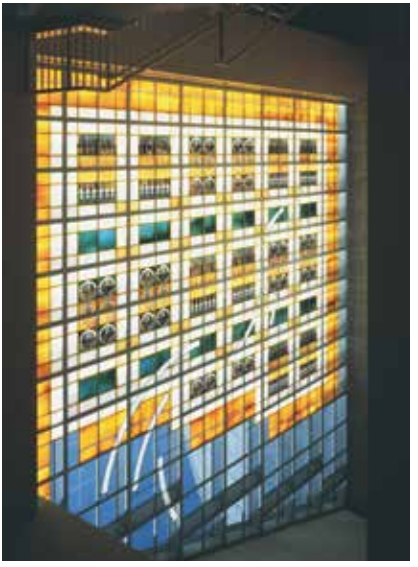
—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 163:8c

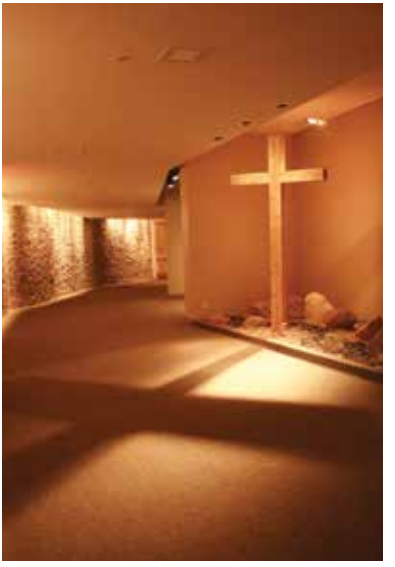
Kati na ye evandisami tempelo nyonso, oyo ebongisami malamu, etombwami mpo na kozala Tempelo mosantu kati na Nkolo. Kati na ye bolendisami mpo na kozala ndako na Nzambe kati na molimo.

—Efeso 2 : 21 – 22

Elembo oyo evandisami likolo ya Kristu kuna na Tempelo mpe matomba na yango, ezali kotalisa.

Ba tempelo, bisika ya kitoko, ya mayangani, ya mayekoli mpe ya

bokambi ya Eklezia, ezali mwinda mpe ndakisa mpo na mobembo na biso ya kondima lolenge ya bozali ya Nzambe kati na biso. Bililingi yango mpe makanisi esungaka Eklezia komivandisa malamu na Lolenge na yango, Sango na yango mpe Etinda na yango. Ntango tozali kokoma libota ya Tempelo, tokosengama kondima oyo ezali na « motuya mingi » kati na bomoi ya Eklezia. Na boye, soki Tempelo ekosala eloko te, tokomivandisa mpe te na makambo oyo elandi :

- Bosenga ya kopusana pembeni ya Nzambe kati na limemia na eteni ya ntango oyo ya bobendani.
- Emoneli ya kimia mpo na bikelamu ya Nzambe.
- Bosangani ya nzoto mpe ya molimo na mokili.
- Kimia, boyokani mpe lobiko ya molimo ezali makambo ya motuya ya lotomo ya Yesu Kristu.
- Kotondisama ya nzoto, ya molimo mpe molema ezali mobeko oyo bato nyonso bazali na posa na yango.
- Ndimbola ya motuya ya Botongi lokola nzela oyo ezali komema lobiko mpe lisiko.
- Mobembo ya molimo mpe ya nzoto ya moto nyonso lokola moyekoli na lolenge oyo elembo ya Tempelo ezali kotalisa.
- Mbela ya Eklezia ya « kolandela kimia » mpe ya kozala «esika ya bule ya kimia ya Kristu » kati na mokili mobimba.
- Mbela ya komipesa kati na boyokani na biyamba misusu mpo ete Tempelo ezali ndaku ya mabondeli mpo na ntango nyonso.
- Lisanga ezali kotala mayele ya kosalela, ezali kotalisa Tempelo lokola esika oyo moto nyonso asengeli kotala.

Tempelo evandisami likolo ya:

Botongi ya Kimia ya Nzambe : Mobembo ya moto na moto mpe na Lisanga mpo na Mbongwana

Likanisi mpe liloba ya "kimia" ezali kotalisa moboku oyo ekoka mpe ya molimo mpo na lotomo nyonso oyo ezali kotalisa bilembo mpe matomba oyo ebongisami mpo na Tempelo.

Mobembo ya bakristu ezali mobembo mpo na kokoma na Shalom; kokende na kotondisama oyo etalisami kati na Yesu. Bomoi, lotomo, kufa mpe lisekwa ya Kristu ezali komema biso kati na Nzambe mpe ezali komema biso na etinda, mpo na kotalisa kotondisa mpe na ngolu kati na mokili oyo ezali konyokwama.

Yesu azali "nzela". Yesu azali mobembo na biso bakristu, mobembo oyo ekosuka tango moto yango akutani na Nzambe. Tempelo ezali kotalisa etinda ya Nzambe na mobembo. Mobembo ezali na ntina. Tozali libota oyo ezali kati na mobembo kati na Nzambe mpe kati na mokili ya Nzambe. Ezali mosala ya mokolo na mokolo kati na bomoi ya moyekoli oyo tosengeli kozala.

Mpo na mobembo na biso, tozali komipesa kokoma "Ndako na Nzambe" (Efeso 2:22). Tozali koluka kokoma "esika ya bule ya kimia ya Kristu" mpo na bolamu ya libota, ya bazalani, ya lingomba, ya lisanga, ya biyamba, ya mokili mpe ya bokonzi ya Nzambe.

Tozali kotalisa miango ya botongi ya kimia ya Nzambe na kokotisa mayekoli ya mayangani, malakisi mpe mosala mpo na kotambwisa mbongwana.

Kogumbamela

Vol vreugde zullen jullie uittrekken en in vrede zul je huiswaarts keren.

—Isaya 55:12

Tika ete Tempelo ezwa bomoi lokola esika ebulisami mpo na mayangani, mayekoli, kokelama ya mangomba mpe kobongisama ya bayekoli ya mibu nyonso.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 163:8b

Mayekoli

Mpo na kotambwisa makolo na biso na nzela ya kimia.

—Luka 1:79

Nzambe alingi ete lingomba ya esakoli ebotama na mokili mobimba, oyo ezali kotalisama, na mawa mpe na kimia ya Nzambe oyo etalisami na nzela ya Yesu Kristu.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 163:11a

Kotia na misala

(Nzela oyo eyebani mpe oyo tozali kozongela mpe na bomanyoli mpo na mbongwana.)

Luka mpe landela kimia.

—Nzembo 34:14

Bokutani ya solo oyo ebongolaka elongo na Yawe, Mosangisi mpe Mokeli, ezali kozela baye bazali kolanda nzela na yango ya molimo mpo na kobikisa, kosangisa, mpe na kimia, na kopesa makasi, na kondima mpe boyebi.

—Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 163:8a

BOMANYOLI :

• Soki osila kokoma na Tempelo na Independance to mpe Kirtland, lolenge nini emoneli na yo na Tempelo esimbaki eyano na yo na mbela ya Nzambe kati na bomoi na yo ? Soki nanu okoma na Tempelo te, lolenge nini kotanga na yo makambo etali Tempelo mpe koyoka bato oyo bamona yango esimba bomoi na yo ?

• Lolenge nini yango esimba bomoi na yo lokola moyekoli ?

• Eteni 163: 8a ya Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba ezali koloba "Tempelo ezali kosenga na Eklezia mobimba ekoma esika ya bule ya kimia ya Kristu". Kanisa lolenge nini yo to mpe lingomba na bino bosalelaka esika ya bule ya kimia ya Kristu. Nini bazali kosenga na bino lokola moyekoli mpo na kokoma esika ya bule ya bomoi ya kimia ?

TOZALI KOTATOLA YESU KRISTU

Ekoteli

Uto kala, bakristu balukaka kotalisa kondima na bango epai na Yesu Kristu. Mpo na yango, ba eklezia babimisaka maloba na kondima mpo na kotalisa bososoli na bango na ntina na Yesu Kristu. Maloba yango etalisaka maloba ya moboku mpo na koyekolisa baye-koli mpe mpo na kosalela mituna ya makambo na Nzambe oyo ekoki koya ntango na ntango.

Ata soki maloba ekoki te, maloba oyo elandi ezali kotalisa bipai mala-kisi ya moboku ya Lingomba ya Kristu evandisami. Tozali kozela te ete bato nyonso bakoka kondimela yango mpe tozali koboya koloba ete maloba yango esengeli ete bato bakoka kaka kosalela yango. Kasi, libondeli na biso ezali ete Eklezia ekoka kozwa yango lokola bokuse ya maloba ya kondima na biso mpe yango ekosunga etinda ya eklezia oyo ezali kotatola Yesu Kristu mpe ezali kotombola mangomba ya esengo, ya elikia, ya bolingo mpe ya kimia.

1. Lokola bandeko kati na Lingomba ya Kristu, tosangani na bakristu misusu ya bisika mpe ya bikeke nyonso na nzela ya kotatola Yesu Kristu, lokola Mwana na Nzambe ya Bomoi, Mobandi ya lobiko na biso mpe mokonzi ya Eklezia.

2. Yesu Kristu azali liloba oyo emonisami, azali moto mpe azali Nzambe. Kati na ye, tozali komimona mpe tozali komona Nzambe, oyo abengaki kati na bolingo Abba, Moto oyo atondisami na mawa, oyo asalaki mokili mpe alobaki « ezali malamu ». Elongo na Molimo Santu, bakomi moto moko.

3. Na nzela ya lotomo ya komikotisa, Yesu, abotamaki na Maria, ayaki na mokili oyo mpe awumelaki kati na biso mpo na kotalisa biso lolenge mpe posa ya Nzambe. Na nzela ya esakoli, akitisaki baye bazalaki na boyengebene te kati na Tempelo mpe atatolaki sango malamu ya bokonzi ya Nzambe oyo ekoya na

Elingilingi ewuti na © Kovalenko | Adobe Stock

mokili, ateyaki kosikolama mpo na bakangami mpe mbongwana mpo na bato mabe. Ayekolisaki bayekoli kolinga Nzambe, bazalani mpe banguna na bango. Ntango azali kolia elongo na basumuki, kosalela babola, kobikisa bato mabe, kopambola bana, koyamba basi mpe mibali lolenge moko kati na bayekoli na ye, Yesu alingaki kotalisa ete bato nyonso bazali na motuya na miso na Nzambe.

4. Yesu atekamaki na baninga na ye, bafundaki ye ete azali kotiola Nzambe mpe Ponso Pilato akatelaki ye etumbu ya liwa ya ekulusu na kati kati ya miyibi mibale. Na nzela ya kolimbisa baye babomaki ye mpe na kondima komema lisumu, mpasi mpe minyoko ya mokili mobimba, asangisaki bato nyonso elongo na Nzambe.

5. Mokolo ya misato, Nzambe alongolaki Yesu na kati ya bakufi, abatelaki bomoi na ye mpe lotomo na ye mpe alongaki na kozanga boyengebene nyonso mpe alongaki kufa. Amataki na likolo, nsima ya koyebisa bayekoli na ye kokende kosalela lotomo na bango kati na nkombo na ye kino na nsuka ya mokili. Atindaki Molimo santu mpo akoka kozala na bango kati na litatoli ya sango malamu ya Lisekwa.

6. Kristu azali kimia na biso, oyo azali kobuka bifelo nyonso kati na biso. Alaki biso lisiko mpe lobiko ya boyokani na biso elongo na Nzambe, moko na mosusu mpe kati na mokili mobimba.

7. Eklezia, nzoto ya Kristu, esengeli kotatola sango malamu kino na kozonga ya Kristu. Ye nde

Esalami na Guiseppe Runggaldier. Epesami na Tempelo ya Independence na bandimi ya lisanga ya Jenkintown, PA na 2006. Mpe elingilingi ekangami na Jack Martin

azali kolimbisa biso na nzela ya batisimo mpe azali koleyisa biso na mesa na ye. Lokola bayekoli ya Kristu, tobengami biso nyonso kokokanisa bomoi na biso na oyo ya Yesu na kowumela kati na lisanga oyo etondisami na bolingo elongo na basusu, na komona Yesu na bilongi ya bana na Nzambe, mpe na kosalelaka baye mokili ebosana bango. Ezali na nzela ya Kristu mpe liloba na ye nde tozali kotatola bosolo na biso mpe na nzela na bango nde tokosambisama.

8. Bilaka ya Nzambe kati na Yesu Kristu ezali solo – Mpe na nzela ya Molimo Santu tokoyamba ngolu ya kosala makambo oyo bazali kosenga biso: makasi ya kobunda mpo na boyengebene, kobunda mpo na kimia kati na bitumba, bolimbisi mpo na masumu na biso, posa ya kobatela eleka posa ya biloko, lobiko ya nzoto mpe ya molimo ntango mpasi ezali, mpe bomoi ya nseko liboso ya kufa.

9. Tozali kowumela mpe kosala kati na elikia ete bokonzi ya boyengebene mpe ya kimia ya Nzambe ekoya, ekomema lobiko na mokili mobimba oyo ezali kolela. Na kotiela Kristu oyo asekwa motema, oyo azali na kati na biso na nzela ya Molimo Santu, tozali kokoba kokende elongo liboso, na kopesa mapamboli, lokumu mpe nkembo epai na Nzambe, lelo mpe libela. Amen.

Elingilingi ya nkunda ya Yesu Kristu sima ye kobakisama na ekulusu.

 Elingilingi ekangami na © Glenda Powers | Adobe Stock

Mituna ya bomanyoli mpe bolobani ya moto na moto mpe na lisanga

1. Okotanga maloba ya kondima kati na libondeli. Nini omoni na kati na yango? Eteni nini oyo omoni ete ezali malamu mpo na yo?

2. Tanga na bokebi ekotelioyo. Nini ezali koloba na ntina na maloba etali Yesu Kristu – na bomoi ya mondimi, ya lingomba to mpe ya Eklezia mobimba.

3. Na mokapo ya liboso, « kokanga ... na nzela ya litatoli na biso ya Yesu Kristu" ezali kotalisa nini? Bosangani nini bozali komona elongo na bakristu misusu, kati na Lingomba ya Kristu mpe na biyamba misusu? Eloko nyonso ya maloba ezali kotalisa – " Mwana na Nzambe ya Bomoi, Mobandi ya lobiko na biso, Mokonzi ya Eklezia" – mpo na bomoi na yo moko mpe na bomoi ya lingomba na bino?

4. Okotanga mokanda ya Yoane 1:1 – 14. Lolenge nini ozali komona ete mokapo ya mibale ezali kotalisa oyo mokomi ya eteni yango azali koloba? Bokeseni nini ezali? Lolenge nini akoki kozala mbala moko "moto mpe Nzambe", mpe moko te ekoka koleka mosusu? Bososoli na yo kati na Bosato (Nzambe, Kristu mpe Molimo santu)? Lolenge nini bondimi na yo kati na bosato etalisamaka malamu kati na eteni oyo?

5. Nini Yesu azali kotalisa na ntina "lolenge mpe mokano na Nzambe" (eteni 3)? Na eteni oyo, balotomo nini ya Yesu oyo bozali komona ete ezali na motuya mingi koleka na bososoli na yo na ntina na Nzambe? Nini okobakisa na balotomo oyo etalisami kati na eteni oyo?

6. Bososoli na yo ezali nini mpo na mosala ya Yesu kosangisa "mokili mobimba na Nzambe" (eteni 4)? Ndakisa nini oyo ezali kotalisa lolenge nini yo to mpe bato misusu batekaka Yesu lelo? Mpo na nini bolimbisi ezali na ntina kati kosangisa?

7. Esika nini maloba oyo ezali kozwa "Nzambe alongolaki Yesu na kati na bakufi" (eteni 5) kati na kondima na yo to mpe kati na malakisi ya moboku oyo esimbi kondima na yo? Lolenge nini lisekwa ya Yesu esilisaki bomoi mpe lotomo na Yesu? Lolenge nini Molimo Santu asungaka yo kati na litatoli mpe na lotomo na yo?

8. Lolenge nini Yesu azali "kimia na biso" (eteni 6)? Lolenge nini Kristu amemaka kimia na bomoi na yo? Bisika nini ya bomoi na yo ezali na bosenga ya lobiko?

9. "Eklezia lokola 'nzoto ya Kristu'" (eteni 7) elingi koloba nini? Okotanga mokanda ya I Bakolinti 12:12–27 mpo na koyeba makanisi ya Polo na ntina na likambo yango. "Kokisa bomoi na yo elongo na bomoi ya Kristu" elingi koloba nini? Eloko nini osengeli kotika mpo na kosalela yango?

10. "Bilaka nini ya Nzambe kati na Yesu Kristu" (eteni 8) ozali komona ete ezali na ntina mingi? Bilaka misusu nini okoki kobakisa na bilaka ya liboso? Lolenge nini bilaka ya Nzambe ezali na litomba mpo na moto ye moko to mpe mpo na lingomba mobimba?

11. "Kowumela mpe kosala kati na elikia [ya] bokonzi na Nzambe" elingi koloba nini (eteni 9) ? Lolenge nini "otielaka Kristu oyo asekwa motema»? Lolenge nini bomoi na yo ekoki kopesa "mapamboli, lokumu to mpe nkembo epai na Nzambe"?

12. Zongela kotanga maloba nyonso na ntina na Yesu Kristu; lolenge nini bomanyoli na yo na maloba yango na ntina na bomoi mpe lotomo na Yesu esungi yo kolengela bomoi na yo ya moyekoli malamu koleka lokola mondimi ya Lingomba ya Kristu? Lolenge nini bokoki kosalela maloba yango kati na litatoli na bino epai na Yesu Kristu mpo na basusu.

 Elingilingi ekangami na © kovgabor79 | Adobe Stock

MAKOMI KATI NA LINGOMBA YA KRISTU

Ekoteli

Makomi epesaka biso toli ya bonzambe mpe mibeko ewuti na Molimo Santu mpo na bomoi soki tolimboli yango na lolenge ya malamu mpe tosaleli yango na bosembo. Makomi esungaka biso kondimela Yesu Kristu. Matatoli na yango ememaka biso na bomoi ya nseko mpe esungaka biso kokola kati na molimo, kobongola bomoi na biso mpe kosala eklezia mpe lotomo na yango. Tozali kondima makambo libwa oyo etali makomi.

Kondima ya liboso

Tozali kondima ete Yesu Kristu – oyo azalaki na bomoi, abakamaki na ekulusu, alongwaki na bakufi mpe asekwaki – azali Liloba ya Bomoi ya Nzambe. Makomi ezali kolakisa Kristu. Na nzela ya Kristu nde tozali na bomoi (Yoane 5: 39 – 40). Ezali Kristu nde tosengeli koyoka (Malako 9: 7).

Kondima ya mibale

Tozali kokuta Liloba ya Bomoi kati mpe na nzela ya makomi. Makomi ezali litatoli ya motuya ya lobiko mpe sango ya mbongwana oyo Nzambe apesa na Eklezia. Eklezia asala mikanda ya makomi mpo na kozala na makoki ya koyokaka sango malamu, kosunga kondima, koyeba bomoi na ye, kotala esaleli na ye mpe kokanisa na lolenge na ye.

Elingilingi ekangami na Gino santa Maria (na loboko ya mwasi) mpe Magdalena Kucova | Adobe Stock

Kondima ya misatu

Makomi ezali lisanga ya mikanda oyo ezali koloba na mingongo ebele. Mikanda yango ekomamaki na bantango mpe na bisika ekeseni, mpe ezali kotalisa nkota, momesano mpe mibeko oyo esalaki ete ekomama. Emoniseli ya Nzambe na nzela ya makomi ekomelaka biso na nzela ya bakomi, oyo bazali mpe na bomoto na bango. Na nzela ya mokili, to yambi Makomi, oyo ezali likabo monene ya bolingo mpe ngolu na Nzambe (2 Bakolinti 4: 7).

Kondima ya minei

Bokonzi ya Makomi ezali kotalisa ndakisa ya Kristu oyo ayaki mpo na kosalela (Malako 10: 45). Na boye, bokonzi ya Makomi ezali bokonzi ya konyokola te, kotambuisa to mpe kokonza te. Soki Yesu ayaki mpo na kosalela, tosengeli kosalela mingi mikanda oyo ezali kotalisa ye lokola mosali ya matomba ya lobiko ya Nzambe.

Kondima ya mitano

Makomi ezali bomoi mpe ezali motuya mpo na Eklezia, lokola yango ezali na mbeba moko te (na kotala ete likambo moko moko ezali solo). Makomi ezali komitobola yango moko te. Na boye, na bikeke ya bakristu bamonaki ete makomi ezali malamu mpo bakoka kotikala na kati na emoniseli, mpo na kotombola kondima na bango epai na Kristu mpe kosunga bomoi ya moyekoli. Mpo na yango, tokoki kobeta ntembe te mpo na kondima Makomi (2 Timote 3: 16 – 17).

Kondima ya motoba

Kondima, esaleli, momesano mpe boluki ya bwanya ezali na likambo moko ya kosunga kati na bososoli na biso ya Makomi.

Na kosala makasi ya koyoka mpe koyanola, na litatoli ya Makomi, Eklezia esengeli kopesa motuya na pole oyo makambo yango ezali kopesa.

Kondima ya sambo

Wana Eklezia ezali kolimbola Makomi na lolenge ya malamu, ezali koluka lisungi ya Molimo Santu. Yesu alakaki ete Molimo akotambwisa bayekoli na ye kati na bosolo ya sika (Yoane 16: 12 – 15). Na nzela ya Molimo, maloba ya kala ya Makomi ekoki kokoma emoniseli, ekosunga biso kosimba oyo tomona te to mpe totikala koyoka te.

Kondima ya mwambe

Bayekoli basengeli kokola kati na boyebi mpe bososoli ya Makomi mpo bakoka kozala na bolingo ya Nzambe, ya bazalani na bango mpe bango moko (Matayo 22: 37 – 40), bakoka kokumisa bomoto mpe motuya ya moto nyonso (Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba (16: 3c – d), mpe bakoka kolanda bosembo ya nzela ya Yesu Kristu.

Kondima ya libwa

Lolenge moko na bakristu misusu, tozali kondima ete Biblia ezali Makomi ya moboku mpo na Eklezia. Mpe lisusu, Lingomba ya Kristu esalelaka Mokanda ya Mormon mpe Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba lokola Makomi. Tosalelaka te makomi wana mpo na kozwa esika ya litatoli ya Eklezia to mpe kobongola yango, kasi mpo ezali kotalisa ete sango ya Yesu Kristu ezali Liloba ya Bomoi ya Nzambe (ekoteli ya Mokanda ya Mormon, Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba 76: 3g). Toyebi ete Kristu alobaki na mikanda misato ya makomi mpe apesaki litatoli ete azali na 'bomoi mpo na libela' (Emoniseli 1: 18).

Mpo na ntango na biso, tosengeli koluka kowumela mpe kolimbola litatoli ya Makomi na nzela ya Molimo, elongo na lingomba, mpo na bolamu ya etinda, na nkombo ya nzela ya kimia.

Mituna ya bomanyoli mpe bosololi ya moto na moto to mpe na lisanga

1. Tanga maloba nyonso kati na libondeli. Nini omoni na ntina na nyonso oyo otangi ?
2. Tango na bokebi ekoteli. Lolenge okoki kopesa ndimbola ya maloba oyo elandi: "kolimbola na lolenge oyo esengeli" mpe "kosalela na bosembo" ? Lolenge nini emoneli na yo ya Makomi ekoki kokokana na oyo ya mibeko ?
3. Lolenge nini Kondima mibale ya liboso ekoki kosunga na kokesenisa Liloba ya Bomoi (Kristu) mpe na Liloba oyo ekomama (Makomi)? Lolenge bango bazali kokende kokutana kati na bomoi ya Eklezia? Likambo nini kosangana yango ekoki komema ?
4. Lolenge nini omonaki Kristu "kati mpe na nzela ya Makomi" (Liloba 2) lolenge nini omonaki "sango ya lobiko mpe mbongwana" ya Nzambe na nzela ya litatoli ya Makomi ?
5. Lolenge nini bososoli ya ezaleli ya bato mpe lisolo ya Makomi esungi yo kolimbola na lolenge ya malamu mpe kosalela na bosembo mikapo oyo esengeli kati na bomoi na yo (liloba 3) ?
6. Soki toyebi mosala ya mokomi, lolenge nini ekoki kosimba lolenge na yo ya komona Makomi kati na bomoi na yo to mpe kati na bomoi ya Eklezia (maloba 3) ? Motuya nini ozali komona kati na bomoi na yo moko to mpe kati na bomoi ya Eklezia (liloba 3) ?

Makomi epesaka biso toli ya bonzambe mpe mibeko ewuti na Molimo Santu mpo na bomoi soki tolimboli yango na lolenge ya malamu mpe tosaleli yango na bosembo.

Motuya nini ozali komona kati na bomoko atako Makomi ezali ebele ?

7. Lolenge nini omona Makomi konyokola, Makomi ezali kopesa bokambi ya molimo mpe bososoli ya bomoi soki elimbolami na sembo na lolenge ya malamu to mpe kokonza (liloba 4)? Lolenge nini okoki kosalela yango malamu mpe kososola Makomi lokola mosali, na kozwa ndakisa ya Yesu? Lolenge nini yango ekobongola lolenge oyo bozali kosalela Makomi ?

8. Lolenge nini okoki kondima ete Makomi ezali "solo", mpe ezali na mbeba moko te? Koloba ete Makomi ezali "kitoko" mpe "ekoki na kotiela motema", yango elingi koloba nini mpo na bino (Maloba 5) ?

9. Lolenge nini ozali kosalela kondima, esaleli, momesano mpe boluki kati na bwanya na litangi na yo, na bososoli mpe esaleli na yo ya Makomi (liloba 6) ? Eteni nini otalaka makasi koleka misusu ? Na eteni nini okosalela koleka soki otali yango na bokebi ?

10. Lolenge nini Molimo Santu apambola yo kati na bososoli na yo ya Makomi? Lolenge nini Molimo etambwisa yo na basolo ya sika (Liloba 9)? Mpo na yo, lolenge nini Makomi ezali komonisama ?

11. Lolenge Makomi esungaka yo "kolanda nzela ya Yesu Kristu kati na bosembo" (liloba 8). Lolenge nini esunga yo "kolinga Nzambe, bazalani to mpe yo moko koleka" ?

12. Lolenge nini ososolaka Biblia lokola moboku ? Tina nini mikanda mibale misusu ya Makomi ezali na yango (liloba 9) ? Mosala nini mokanda nyonso ya Makomi ezali kosala kati na bomoi na yo to mpe na kati na mobembo na yo ya kondima ?

Elingilingi ewuti na © Popa Sorin | Dreamstime

TOZALI EBELE, **KASI TOZALI MOKO**

Mokanda oyo esalemaki na bokutani ya bakambi nyonso. Etangamaki na Likita ya Eklezia Monene na 2004 lokola bomanyoli na ntina na bomoko mpe ebele kati na Lingomba ya Kristu. Mokanda oyo ezali kokoba kotalisa lolenge ya maloba ebele ya Eklezia kati na mokili mobimba.

Tozali Lingomba ya Kristu mpe totambolaka elongo na basusu. Toyembaka "esengo" na mangomba ebele. Tolobaka "elikia" na bankota ebele. Totatolaka kimia na bamboka koleka 60. Tozali moko, tozali ebele. Tokeseni, kasi tozali lisanga, mpo ete tozali ya Kristu.

Tozali na mokili oyo elongi na Yesu etangami. Bato bazali kotuta mabaku kati na bango, kokabola nzoto ya Kristu. Banzela mpe

bokonzi ya bato ezali konyata molimo mpe ezali kokanga makanisi. Yesu azali koyoka mawa ntango masasi, bipekiselo mpe mandoki, basinga ya nzube, bipekiselo ya bizaleli, bitumba, bozwi ezali kokabola bato. Kristu azali kokabola mokumba ya bobola, ya SIDA, ya bana bitike, ya kokonza, ya bozui mpe bobendani. Yesu amoni mpasi na baye bazali konyokwama na nkombo na ye, mpe batikami ntango basali bazali kobosana mangomba na bisika bozali.

Eklezia mpe ebebisi elongi na Yesu. Tozali kotalisa mokili ya mpate, ya nkosi mpe ya mwana moke kasi tozali kokoka te kosilisa bobendani kati na mabota mpe mangomba na biso. Ntango mingi tomitalaka kaka biso moko mpe esalaka ete tobosana boyokani elongo na Yesu, oyo ezali lokola mopaya to mpe monguna. Tozalaka na kobanga na ezaleli ya bato na bamboka misusu mpe tokangamaka na basusu. Toboyaka bokabwani na makambo misusu lokola bosangisi nzoto, batisimo ya mbala ya mibale, to mpe lolenge ya mondimi. Tozali kobunda mpo ete bakambi na mokili mobimba bakoka kozwa liloba na bango ntango bazali kolobana na ntina na makambo ya motuya mpo na bomoi ya eklezia.

Biso mpe, tozali kobebisa elongi na Yesu. Nzoka nde Nzambe azali kopona biso.

Tozali ebele, kasi tozali moko.

Lisanga

Tozali kosala lisanga. Tozali na posa ya kozala lisanga, kokangama makasi mpo na kozwa ndako ya malamu kati na Eklezia.

Wana Eklezia ya liboso ezalaki kosangana kati na bato ya bizaleli mpe lolenge moko, tosengeli kobunda, ntango nyonso koluka kokende liboso na bososoli ya sika ya bolingo ya sembo ya Mokeli oyo ezanga mobeko.

Toyebi Lingomba ya Kristu ezali na momesano na yango. Mpe toyebi malamu ete moto nyonso kati na

biso avandisami na momesana na bango; mangomba na biso nyonso ezali kozwa momesano ya bisika ezwami. Tosengeli te kotika momesano wana.

Toyebi ete tozalaka mpe biso moko te lokola bakristu. Tozali kosala elongo na bandeko nyonso oyo bazali kotatola Motuya ya Kristu. Tozali komikotisa na bomoko ya bana na Nzambe mpo na kokokisa lisanga elongo na moto nyonso ya kondima.

Toyokaka mpasi ntango eteni moko ya nzoto ya Kristu ezali kotungisama, kokangama to mpe konyokwama kaka mpo bapesi litatoli na bango. Tozali koyoka mawa mpo na baye mibeko ezali kopekisa batisimo. Tolelaka elongo na bandeko basi mpe mibali oyo ba eklezia, bandako mpe bomoi etungisami na ntina na kondima na bango.

Tozali kobunda mpo na makambo etali bokeseni. Ntango nini bokeseni ezali kotungisa bomoko na biso? Lolenge nini tosalaka liboso ya makambo ezali makasi na bisika misusu mpe ezali ekila mpo na bisika misusu? Makambo nini tokoki kolobela mpe ezanga kosimba boyokani na Eklezia Monene?

Tozali na biyano nyonso te. Lingomba na biso ya kokaba ezali kosenga biso koluka biyano na nzela ya koyoka nini ntango tokososola. Tozali kosepela kokende liboso na nzela ya bolingo mpe motema mawa na esika ya kosala yango moboku.

Motuya ya bato

Tozali moko ntango tozali kondimela motuya ya moto mpe molimo nyonso liboso ya Nzambe. Biso nyonso tosengeli kofongola makabo na biso na mosala ya Kristu mpe ya basusu. Tozali kotombola momesano ya bamboka mpe kabila ya bato nyonso, kasi tozali kotelemela bipekiselo nyonso oyo ezali kokabola na kotala lolenge ya bato, mwasi to mobali, moyindo to mondele, bikolo mpe mibu. Tozali biso nyonso kati na lingomba ya Kristu lokola bandeko basi mpe mibali. Bankombo na biso eyebani epai na Nzambe. Tozali kopesa mbote na moto nyonso na koyeba ete azali kati na libota, ata soki totikala koyebana te.

Tokoki kokanisa mpo na biso moko, tozali mpo na kondima baye bakeseni na biso. Tozali na kati. Tozali te lokola litanga ya mayi kati na ebale, ata komona elongi moko te kati na lisanga ya bato. Nzambe abenga biso kati na boyokani moko.

Mayangani mpe basacramento

Tozali lokola moto moko kati na kondima na nguya ya basacramento mpe na bokutani na Nzambe na nzela ya mayangani. Tokeseni na esaleli. Na bisika misusu, balongolaka sapato mpe bazwaka yango makolo ngulu. Na bisika misusu, balataka basapato ya likolo. Basi mpe mibali bakovanda esika moko to mpe bakokabola bango. Basusu batalisaka maloba na Nzambe na nzela ya loyembo, basusu bazali koloba yango pamba. Basusu babondelaka na kimia, basusu basambela na lisanga, basusu mpe batombolaka mingongo mpo na kobelela Nzambe.

Tokoki kosangana mpo na ngonga moko, to mpe kino ntango Molimo akotondisa biso. Makila ya Kristu ezali kotalisa na nzela ya mayi ya vino, mayi ya kokoti, na mayi ya sukali to mpe mayi ya malala. Nzoto ya Kristu ezali kotalisama na nzela ya mapa, ya masangu to mpe ya loso kasi tozwaka nyonso wana na nkombo ya Kristu mpe tokanisaka na ntina na ye, mpo tokoka kozala na nkombo ya Kristu mpe kokanisaka ye mpo tokoka kozala ntango nyonso na Molimo na ye elongo na biso.

Makomi

Tozali Moko kondima ete Makomi ezali na ntina na bomoi na biso ya moyekoli lokola moto moko to mpe lokola lingomba. Tokeseni na lolenge na biso ya kosalela Makomi.

Basusu basalelaka kaka Biblia. Basusu basalelaka matatoli ya Mokanda ya Mormon mpe ya Mokanda ya Mabongisi ya Lingomba na mayangani to mpe na ntango ya kokabola maloba na Nzambe. Tosalelaka mingi bosembo ntango tosalelaka mpe tomanyolaka Makomi.

Etinda, Kimia mpe Boyengebene

Tozali Moko na koyeba ete tosengeli kosala, kasi kotikala na kokanisa kaka te. Tosepelaka na lolenge oyo eklezia ezali kokende liboso – na kosalelaka makambo etali bato mpe kotala kimia mpe boyengebene kati na mokili oyo ezangi boyengebene. Bomoi kati na Eklezia ezali solo mpe ezali kosala, mpe ezali kotalisa nzela

Tozali kotinda bato na biso kati na mokili mpo na kokokisa etinda ya Kristu. Tozali kondima bato nyonso oyo bazali kondimela Yesu Kristu na mokili mobimba.

ya kolanda na ntango oyo tozali mpe komilengela nsima ya kufa.

Tozali kosalela na lolenge ekeseni. Tozali kokende na boloko, na lopitalo, epayi ya baye bazali na nzala mpe baye bazangi bisika ya kolala. Tozali kokende kobongola mokili, tozali komeka, koloba na ntina na makambo oyoezali pasi ya kolobela. Tozali komona bato oyo bazali bitike. Tozali kokende mpo na kotonga Siona, kotonga lingomba. Tozali kokende epai ya baye babwakisama, baye bazali kokima minyokwami na mboka na bango, baye bazali komela masanga, baye bazali na mbongo mingi mpe baye bazali na mbongo te. Tozali kokende epai na baye bazali kosunga mbula matari, baye bazali na bokonzi mpe baye bazali kote-

lemela bokonzi oyo ezali na esika. Tozali kotinda bato na biso na mokili mobimba oyo balingaki kondima Kristu.

Kokaba

Tozali Moko na lolenge na biso ya kokaba. Tozali na lolenge ebele ya kopesa. Tobinaka mpo na makabo to mpe totikalaka ya kovanda na kimia wana kitunga ezali koleka. Topesaka moko na zomi na biso, wana tosimbami na Molimo to mpe tokopesaka sanza na sanza. Topesaka lifuti na biso ya liboso mpe topesaka bozui na biso. Topesaka palata mpe bibwele na biso.

Tozali Moko, tobengami mpo na koteya basusu sango malamu.

Tozali kosala na lolenge ekeseni. Toteyaka na nzela, totiaka bisika ya kosambela na bamboka oyo ezali pembeni na biso. Toteyaka na bandako, na nzela ya moto moko, na radio, na koyemba na lisanga ya bayembi, mpe kobongola bakonzi ya mboka. Tozali kotalisa makambo oyo ezali kondimisa, mpe tosengeli koboya bolobani na koyeba ete na kolonga na nzela ya kopesa; maloba ezali kobungisa bazalani na biso. Tozali koyekolisa "sanza na sanza moto nyonso mpe moto moko."

Kondima epai na Yesu

Tozali Moko, tozali Ebele. Na lolenge nyonso, tozali ebele, tozali moko. Toyembaka na lolenge ekeseni, tobondelaka na lolenge ekeseni, toteyaka na lolenge ekeseni mpe tobikaka mpe tomonaka mpe tokanisaka na lolenge ekeseni.

Atako, tozali moko! Ezali Yesu Kristu oyo azali Moko na biso. Tozali na kondima epai na ye. Azali kokomisa biso Moko. Toyembaka ye.

Tobondelaka ye. Tokumisaka ye, towumelaka, tomonaka mpe tokanisaka epai na ye.

Ezali Yesu oyo toyoka, na lisolo oyo azalaki mpenza moto. Ndakisa na ye nde ezali na ntina mpo na biso. Abakamaki, akufaki, akundamaki mpe asekwaki. Awumelaki, mpe abikaki, mpo na biso mpe na kati na biso.

Mobikisi. Mobikisi na ngai. Mobikisi na yo, Mobikisi na biso. Mobikisi mpo na moto oyo abungaki; bato oyo babungaki, bamboka oyo ebungaki mpe bato oyo babungaki. Tobungaki

kasi tozongaki. Tolingamaki te, tolingami.

Tozali Moko.

Nzambe, Kristu, Molimo Santu. Tata, Mwana, Molimo Santu. Bosatu. Misato kati na Moko. Bomoko. Lingomba.

Tozali Moko.

Asambisaka biso, alimbisaka biso, alingaka biso, alelaka na ntina na biso mpe elongo na biso. Azali koya lisusu. Azali elongo na biso.

Kaka na ndambo ya bato te, kaka na moto moko te kasi biso nyonso. Tozali moko. Abenga biso. Azali kobenga biso nyonso. Abenga yo, azali kobenga yo. Lisanga.

Totombolaka nkombo na ye: Kristu Yesu. Tozali kotatola Kristu Yesu. Biso na ye.

Tozali Moko.

BOMANYOLI :

- Litatoli na yo ezali nini mpe nini oyebi na ntina na Eklezia kati na mokili mobimba?
- Soki yango ekoki kosalema, nini ezali kokamwisa bino kati na mokanda oyo?
- Nini ezali kolobela biso na ntina na bososoli mpe etinda?

• Lolenge nini ozali koyanola na likanisi oyo ezali koloba ete tovandisami na momesano na biso mpe tozali kati na momesano ya Lingomba ya Kristu? Lolenge nini momesano na biso mpe momesano ya Lingomba ya Kristu ezali kokutana na bisika bozali?

• Mokanda ezali kotuna mituna oyo elandi: ntango nini ebele ezali kotelemela bomoko na biso? Makambo nini ekoki kopesa eyano na bisika bozali mpe ebebisa te bondeko ya bato nyonso? Kanisa na eyano na mituna yango na kotala bisika bozali.

Kaka ndambu ya bato te.
Kaka moto moko te.
Kasi biso nyonso.
Tozali moko.
Abenga biso.
Azali kobenga biso nyonso.
Abenga yo.
Azali kobenga yo.
Biso nyonso elongo.

BOLANDELI NA NTINA NA LISOLO YA EKLEZIA

Moboku mpe liziba oyo ezali kokoba ya kondima na biso ezali emoniseli ya Nzambe kati na Yesu Kristu. Lisolo ebulisami ezali kotalisa kondima mpe kondima ya solo ememaka na emoneli ya sika na ntina na lisolo.

Epesami na Mokambi Steve Veazy

Mokolo ya liboso sanza ya zomi 2008

Nzete oyo Joseph Smith III azalaki kosalela mpo na kokamba makita ya Kobongisa lisusu ezali na ndako ya misala ya Tempelo. Ezali ya ngai te, ezali eloko ya Eklezia.

Mbala mingi, ntango nakanisaka na makambo etali Eklezia, nazwaka nzete yango na maboko mpe nakanisaka malamu na likambo yango moto akoki kokanisa te. Ntango nasimbaka yango, nazali na likanisi ya kosangisa na eandeli na biso. Wana namikotisi, molimo ezali kokende mpo na kokanisa na bomoto, na milulu mpe na makambo oyo ebongola Eklezia lelo. Ata soki natanga mikanda ebele na ntina na lisolo ya Eklezia, nalingaka ntango

Elingilingi ebongisami na ndeko ya misala ya maboko mpe ezali kotalisa mboka Navoo, mboka mokonzi ya liboso ya Lingomba ya Kristu na mabele ya Illinois, USA.

nyonso koyeba mingi na ntina na bankoko na biso ya biyamba mpe makambo etali kondima na bango.

Liboso, nayebaki mwa ndambo ya makambo oyo etali Eklezia. Kasi banda nakoma Mokambi ya Eklezia, namikotisa na mayekoli ya mozindo ya lisolo na biso. Natanga mikapo mpe mikanda oyo ezali kotalisa bato na bwanya, bakomi mpe babongisi ya mikanda, kobanda na baye bazali kondima kino na baye bazali kondima te. Bosolo epekisi te bomanyoli.

Na kotala mibu zomi oyo eleki, tozali komona lisusu makomi ebele mpo ete bakomi masolo ya biyamba bazali kotanga lisusu mikanda ebele mpe bazali kokoma lisusu malamu koleka na ntina na makambo ebele. Mpe lisusu, na mibu oyo eleki, bopanzi sango na nzela ya mikanda mpe na nzela ya bitando ekomi makasi – ezongeli lisolo ya Basantu ya Mikolo ya Nsuka na nzela ya milulu ya Mitt Rommey mpo na bokambi ya "ekolo ya Amerika" mpe na milulu ya mobulu ya masanga ya Basantu ya Mikolo ya Nsuka.

Na sima ya koyekola mpe kosolola elongo na bapesi sango, makanisi mingi oyo nazalaki na yango liboso ebongwanaki mpe ezwaki pole na kotala boyebi ya sika oyo nazwaki. Na kotala "lolenge ya kolobela" lisolo ya Eklezia – oyo ezali kotalisa lisolo na biso na pole moko ya malamu koleka – ezali kaka mpo na mobembo oyo ezali koya te. Likambo yango ezali mpenza kotalisa te oyo ekoki solo, oyo

ekoki kozala na motuya mpo na litatoli na biso mpe mpo na lotomo na biso.

Ata soki nabongolaki emoneli na ngai na makambo misusu, nazwaki bososoli mosusu ya mozindo na makambo ebele ya makasi mpe oyo ezalaki kokutana oyo ebongolaki etamboli ya Eklezia. Nayebaki kososola lolenge oyo Molimo na Nzambe azali kosala kati na bomoi ya bato oyo bakoki te kasi bazali komipesa mpo na kobongola lolenge ya kondima na bango oyo ezali kosunga mwango ya Nzambe ekende liboso kino lelo. Mpe namoni lisusu ete Molimo oyo amonaki Eklezia koleka kati na mikakatano oyo ezanga eyano, Molimo yango ekokoba kosunga mpe kotambwisa biso mpo na mikolo ezali koya.

Wana Bokambi ya Liboso ekutanaki na bato misusu mpo na koyekola mituna etali bokobi ya lisolo etali Botongi, nazwaki meko ya komona ete ezalaki na ntango ya kotalisa mokanda etali "Mibeko ya Lisolo ya Eklezia" mpo na kosunga bomanyoli mpe bolobani ya Eklezia. Mibeko yango ebimaki na masolo ya bakambi ya Eklezia Monene ya kala mpe ya lelo, bapesi sango ya Eklezia, batangi makambo ya Nzambe mpe bato misusu. Tozali kokanisa ete mibeko yango ezali na ntina mpo na Eklezia kati na boluki ya bomoto, ya milulu mpe ya ntina na lisolo ya kitoko mpe etondisami na mayele mpo na Eklezia.

Elingilingi ya Joseph Smith III
Mokonzi ya Eklezia uto 1860 kino 1914.

Mibeko mpo na Lisolo ya Eklezia

1. Liyekoli oyo ezali kokoba ya lisolo na biso ezali eteni ekosunga koyeba lolenge na biso.

Lokola Eklezia, tozali koluka kofongola lolenge, sango mpe etinda na biso. Na kolandela lisolo ya milulu ya kondima, tozali komona malamu ete Molimo na Nzambe azali kopesa na lisanga yango bisaleli, nzela ya kolanda mpe esaleli mpo na makambo ya Nzambe. Libota oyo ezalaki na mikolo na yango eleka mpe bososoli ya malamu na ndimbola na yango, ebongisami malamu mpo na kobongisa nzela na yango mpo na mikolo ezali koya.

Kobulisama ya Mokambi ya Likolo Steve Veazey, na mobu 2005.

2. Lisolo ezali kobakisa kasi ezali mobeko te mpo na bondimi na biso.

Moboku mpe liziba oyo ezali kokoba ya kondima na biso ezali emoniseli ya Nzambe kati na Yesu Kristu. Koyekola lisolo elingi koloba te kotalisa to mpe kobomba esaleli ya mabe, ya molimo to mpe emoniseli oyo ezali kopesa nzela to mpe kobongola masanga ya biyamba. Lisolo ya malamu elobelaka kondima mpe kondima ya malamu oyo ezali komema na banzela ya sika. Mayele ya makambo ya Nzambe mpe kondima, oyo etambwisami na Molimo Santu, esengeli kosunga na ntina ya koyeba ndimbola ya malamu ya milulu mpe solo ya mozindo oyo ekomonana. Kososola lisolo na biso esimbaka kondima mpe bondimi na biso. Lokola elobami, mikolo na biso ya kala esukisi te kondima to mpe bondimi na biso.

3. Eklezia ezali kopesa nzela ya liyekoli ya sembo mpe ya malamu ya lisolo na biso.

Koyekola lisolo ezali kosangisa biteni misusu ya misala. Sima ya boluki mayekoli ya likolo mpo na koyeba malamu makambo oyo esengeli, Batangi masolo balimbolaka makambo yango mpo na kopesa elilingi ya pole na makambo oyo esalemaki na mikolo oyo elekaki. Batangi masolo balukaka koyeba ndakisa ya ndimbola mpo na kolimbola nini oyo mikolo ya lobi eleki ezali kopesa mpo na lobi na biso. Yango ezali koboya kolimbola lobi eleki na emoneli ya mokili ya lelo to mpe na ezaleli ya ntango oyo tozali.

4. Liyekoli ya lisolo ya Eklezia ezali mobembo oyo ezali kokoba.

Soki tolobi ete mokanda moko kaka ezali nzela ya kozwa bosolo, tozali "kokomisa yango bule", wana nde ezlaki likanisi na biso na mikolo eleki. Yango ekangaki nzela na makanisi nyonso ya sika oyo ekokaki kowuta na boluki oyo ezali kokoba. Boluki nyonso ya malamu esengeli kondima ete ekoki kobongisama na lolenge oyo bososoli ya sika ezali koya mpe bopesi sango ezali kokola kati na liyekoli oyo ezali kokoba.

5. Toyeba komona bosembo mpe mbeba ya bato kati na lisolo na biso. Ekopesa makasi mpe bosolo na oyo esalemaki.

Lisolo na biso ezali na masolo minene ya kondima mpe kopesa makasi oyo ezali kosunga biso. Lisolo na biso ezali kotala mpe bakambi oyo balobaki mpe basalaki makambo oyo ezali kopesa biso mpasi lelo na ezaleli na biso. Bapesi masolo balukaka kosambisa te – kasi balukaka kososola na koyeba koleka na ntina mpe ndimbola ya makambo mpe maloba yango na ntango wana. Bazali kotalisa motema mawa kasi bazali kosambisa te. Makomi ezali kotalisa lolenge oyo Nzambe, na nzela ya ngolu, asalelaka bato oyo bakoki te mpo na bosenga ya lotomo mpe bokambi.

6. Liyekoli oyo esengeli ya lisolo ya eklezia esangisi komekola, kotika mabe mpe kobongwana.

Eklezia oyo etinda evandisami na botomboli ya mangomba ya bosangisi, ya bosembo mpe ya kimia esengeli kokoka komitala mpe kozala sembo na lisolo na yango. Ezali na ntina monene ya koloba ntango nini tokokisaki te makambo oyo sango malamu ya Yesu ezalaki kosenga biso. Solo wana ekomema biso kotika mabe mpe ezali kobimisa biso kati na kozanga boyengebene ya mikolo

eleki mpe bitumba kati na lisolo na biso. Tosengeli komikitisa mpe komilengela mpo na kotika mabe, moto ye moko mpe lisanga mobimba mpo na kosunga botongi ya shaloom ya Nzambe na mokili.

7. Uta kala, Eklezia epesaka te mobeko na makambo etali lisolo ya Eklezia.

Bapesi masolo basengeli kopesa makanisi na bango na nsima ya koyekola makambo na bozindo. Na nzela ya liyekoli ya peto mpe na lisungi ya Molimo Santu, Eklezia eyebaka kondima mpe kolimbola na lolenge oyo esengeli lisolo na yango mobimba. Yango elingi koloba kotia makambo

Ndaku ya libota ya Smith na Novoo, na mabele ya Illinois, USA

ya sika mpe kobongola bososoli na nzela ya malamu, na kolobela mingi biteni ya lisolo na biso oyo ezali kokoba kosala mosala mpo na kokamba lolenge mpe etinda ya Eklezia lelo.

8. Tosengeli kozua mokano ya malamu ya kosolola na ntina na makambo ya lisolo.

Tosengeli te kosukisa lisolo ya kondima na biso na emoneli moko. Makanisi ya basusu ekotombola bososoli na biso kati na mosala ya Nzambe na lisolo na biso ebulisami. Ya solo, bapesi masolo bakopesa bosukisi ekeseni wana bazali kokoba na koyekola. Mpe lisusu, ezali na ntina ete tosala mpe tobatela momesano ya malamu epai makanisi ya bato ezali na ntina. Masolo na biso esengeli kotosa makanisi ya basusu. Likambo ya ntina ezali ete tovandisami likolo na oyo etali sango mpe etinda ya Eklezia lelo.

9. Kondima na biso evandisami na emoniseli ya Nzambe kati na Yesu Kristu mpe na lisungi ya Molimo Santu.

Motema mpe molimo na biso esengeli kovandisama na emoneli ya Nzambe kati na Yesu Kristu. Lokola Liloba ya Bomoi ya Nzambe kati na lisolo bato, Yesu Kristu azalaki mpe azali moboku ya kondima na biso, azali na kati kati ya etinda mpe ya sango ya Eklezia.

BOKUSE

Tozali kolikia ete okokaki koyoka Molimo na Nzambe kosala kati na yo mpe kotinda yo wana ozali koyekola mokanda Kokabola kati na Lingomba ya Kristu: boluki ya lolenge, etinda, sango mpe malakisi ya moboku.

Tanga mingi mokanda oyo mpe kati na libondeli. Kanisa lisusu na mituna oyo ezali kosenga bino makambo ya kokokisa. Mikotisa lisusu na bisaleli ya etinda, sango mpe malakisi na biso ya moboku oyo ezali kokoba kokende liboso. Koba na komifongola na mosala ya Molimo Santu kati na bomoi mpe na lotomo na yo.

